

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27'nci Yasama Dönemi'nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/5027, 2/5038, 2/1781, 2/2783, 2/2278, 2/2935, 2/1897, 2/1912, 2/4162, 2/2370, 2/3910, 2/4291, 2/3378, 2/1532, 2/1548, 2/2984, 2/1194, 2/2024, 2/4188, 2/3141, 2/5025, 2/5026, 2/3537, 2/2021, 2/4323, 2/4416, 2/4417, 2/4418, 2/4706, 2/4911, 2/5024, 2/4292, 2/3706, 2/4650, 2/1459, 2/1545, 2/3445, 2/4529, 2/1593, 2/1794, 2/1949, 2/4814, 2/1776, 2/3536, 2/3543, 2/4891, 2/2847, 2/2664, 2/3004, 2/2023, 2/2058 ve 2/2025 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan KURTULMUŞ
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Milli Savunma Komisyonu	
Esas Komisyon	Dışışleri Komisyonu	
Tarih: 4.10.2023		Esas No: 2/1635

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
03 Ekim 2023
Numara

T B M M GENEL EVRAK
03 Ekim 2023
No: 1296609

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 1104058 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa ŞENTOP
Tekirdağ Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Milli Savunma	
Esas Komisyon	Dışişleri	
Tarih: 03 Kasım 2022		Esas No: 2/4706

TBMM GENEL EVRAK
02 Kasım 2022
No: 1106286

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KONGO DEMOKRATİK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ ÇERÇEVE ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 20 Şubat 2022 tarihinde Kinşasa’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

Sayı : Z-90666677-599-115141
Konu : Anlaşma

31 Ekim 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

20 Şubat 2022 tarihinde Kinşasa'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması"nı Anayasanın 90' ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişkide bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Ek:

- 1- Anlaşma (Türkçe, Fransızca, İngilizce)
- 2- Genel Gerekçe

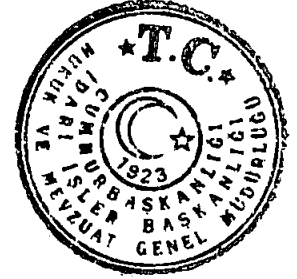
T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
3 1 Ekim 2022
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
3 1 Ekim 2022
No: 1104058

GENEL GEREKÇE

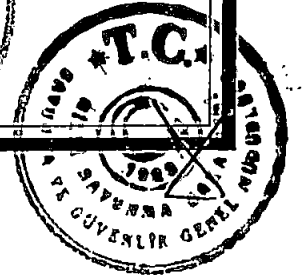
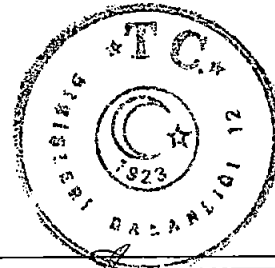
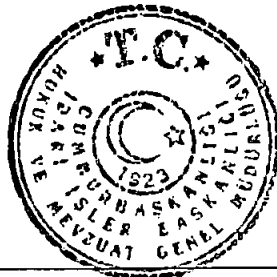
20 Şubat 2022 tarihinde Kinşasa'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması" ile egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı temelinde ve ulusal mevzuat ile uluslararası kurallara uygun olarak ikili askerî ilişkilerin hukuki zemininin oluşturulması, Taraflar arasında askerî ve savunma iş birliği sağlanması ve geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Söz konusu Anlaşma ile askerî eğitim ve öğretim; tatbikat/eğitimsel veya ortak tatbikatlara katılım sağlanması; savunma sanayi; askerî iş birliği ve temas ziyaretleri; askerî istihbarat değişimi; lojistik iş birliği; askerî tıp ve sağlık hizmetleri; muhabere, elektronik, bilgi sistemleri ve siber savunma; barışı koruma, insani yardım, deniz haydutluğu ile mücadele, doğal afet yardım operasyonları gibi savaş haricindeki harekâtlar; terörle mücadele konusunda tecrübe mübadelesi; haritacılık ve hidrografi; mesleki gelişim amaçlı personel değişimi; askerî bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarında bilgi ve tecrübe paylaşımı; mayın ve el yapımı patlayıcılarla mücadele alanında eğitim, bilgi ve tecrübe değişimi ile Anlaşmada belirtilen diğer konularda iki ülkenin silahlı kuvvetleri arasında iş birliğinin geliştirilmesi öngörülmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KONGO DEMOKRATİK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ
ARASINDA
ASKERİ ÇERÇEVE ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KONGO DEMOKRATİK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
ASKERİ ÇERÇEVE ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti bundan böyle "Taraf" veya "Taraflar" veya "Taraf Devletler" olarak adlandırılacaklardır;

Özellikle uluslararası ihtilafların barışçıl çözümü, Devletlerin egemen eşitliği ve toprak bütünlükleri başta olmak üzere, Birleşmiş Milletler Şartı'nda belirtilen amaç ve ilkelere ortak bağlılıklarının rehberliğinde;

Hakların eşitliği, egemenlik, toprak bütünlüğü ve her bir Tarafın diğerinin iç işlerine müdahale etmemesine karşılıklı saygı temelinde, iki ülke arasında savunma alanında işbirliği için yasal bir çerçeve oluşturma arzusunun rehberliğinde;

Tarafların egemenliği ve eşitliğine karşılıklı saygı temelinde çeşitli askerî alanlarda iş birliğinin, Tarafların ortak menfaatlerine ve ekonomik verimliliğine katkıda bulunacağını vurgulayarak;

İki Devlet arasındaki dostluk bağlarını ve bunların ulusal kanunlar, uluslararası kurallar ve anlaşmalar temelinde geliştirilmesinin gerekliliğini teyit ederek;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I

AMAÇ

Bu Anlaşma, MADDE IV'de belirtilen alanlarda, Taraflar arasındaki ilişkiler için bir çerçeve oluşturmayı ve iş birliğini geliştirmeyi amaçlar.

MADDE II

UYGULAMA ALANI

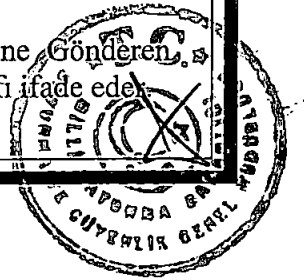
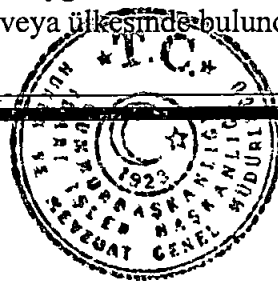
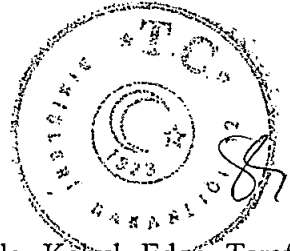
Bu Anlaşma, MADDE IV'de belirtilen alanlarda personel, malzeme, teçhizat, bilgi ve tecrübe değişimi konularına uygulanır.

MADDE III

TANIMLAR

Bu Anlaşma'da kullanılan terimler aşağıdaki anlamları taşır:

1. **"Gönderen Taraf"**: Bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla Kabul Eden Tarafa personel, malzeme ve teçhizat gönderen Tarafı ifade eder.
2. **"Kabul Eden Taraf"**: Bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla ülkesine Gönderen Tarafa ait personel, malzeme ve teçhizatı alan veya ülkesinde bulunduran Tarafı ifade eder.

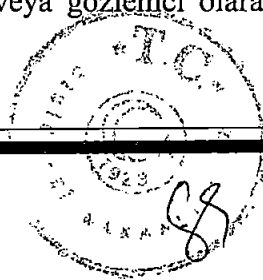
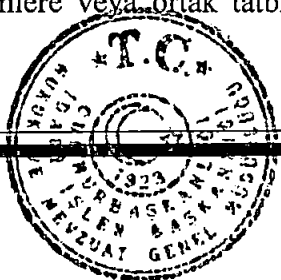

3. **“Misafir Personel”**: Taraflardan herhangi birinin bu Anlaşma’nın uygulanması amacıyla diğer Tarafa gönderdiği silahlı kuvvetler veya Savunma Bakanlığı mensubu personeli ifade eder.
4. **“Misafir Öğrenci”**: Gönderen Tarafın Silahlı Kuvvetlerinde görevlendirilmek üzere, Gönderen Tarafça, Kabul Eden Tarafın askerî okullarına veya Kabul Eden Tarafın belirleyeceği diğer öğretim kurumlarına eğitim almak için gönderilen öğrenciyi ifade eder.
5. **“Yakınlar”**: Misafir Personelin kendi ulusal mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.
6. **“Kıdemli Personel”**: Bu Anlaşma kapsamında gönderilen askerî ve/veya sivil grubun faaliyetlerine nezaret etmekten sorumlu, Gönderen Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak atanmış, Misafir Personel arasında en yüksek rütbe veya unvana sahip kişiyi ifade eder.
7. **“Hibe”**: Bir malzeme veya hizmetin bağışlanmasını veya bedelsiz devrini ifade eder.
8. **“Hizmet”**: Taraflar arasındaki bu Anlaşmaya göre bir işin yapılması için verilecek eğitim, teknik bilgi, destek, geliştirme, bakım, onarım, kurtarma, imha, liman ve müşavirlik desteği ile mülkiyeti elde olmak kaydıyla tahsis edilebilecek kara, deniz ve hava araç, gereç, silahları, bina ve araziyi ifade eder.
9. **“Lojistik Destek”**: İkmal maddeleri ve hizmetlerin satışı, hibesi, devri, tahsisi ve mübadelesini kapsar.
10. **“Gizlilik Dereceli Bilgi ve Malzeme”**: Ulusal güvenlik kapsamında koruma gerektiren resmî bilgi, belge ve malzemedir. Bu sebeple ulusal güvenlik sınıflandırması uygulaması ile düzenlenir. Bu bilgi sözlü, görsel, manyetik veya basılı şekilde olabilir veya Fikri Mülkiyet Hakları kapsamında bilgi içeren teknolojik veya cihaz formunda olabilir.

MADDE IV ASKERİ İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar arasında iş birliği aşağıdaki alanları kapsar:

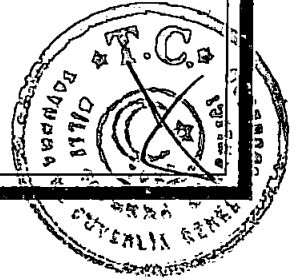
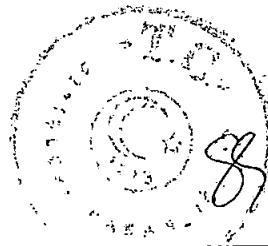
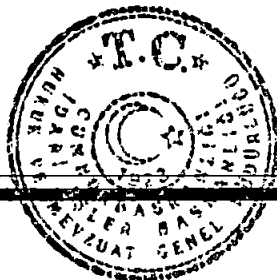
1. Askerî eğitim ve öğretim;
  - a. Askerî okul, eğitim ve öğretim merkezleri veya Kabul Eden Tarafın belirleyeceği diğer eğitim kurumlarında verilen eğitim, öğretim ve kurslar,
  - b. Askerî birlik, karargâh veya kurumlarda görev başı eğitimi,
  - c. Eğitim ve öğretim kurumları ile karargâhlar arasında karşılıklı/tek taraflı Misafir Personel, Misafir Öğrenci veya öğretim elemanı değişimi,
  - d. Eğitim ve öğretimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı temas ziyaretleri ve bilgi alışverişi.
2. Tatbikat/eğitimlere veya ortak tatbikatlara fiili veya gözlemci olarak karşılıklı katılım sağlanması,

3. Savunma sanayi,
4. Silahlı Kuvvetler arasında askerî iş birliği ve temas ziyaretleri,
5. Silahlı Kuvvetlerin teşkilat yapısı, askerî birliklerin yapısı ve teçhizatı, personel yönetimi,
6. Askerî istihbarat değişimi,
7. Lojistik iş birliği,
8. Askerî tıp ve sağlık hizmetleri,
9. Muhabere, elektronik, bilgi sistemleri ve siber savunma,
10. Barışı koruma, insani yardım, deniz haydutluğu ile mücadele, doğal afet yardım operasyonları gibi savaş haricindeki harekâtlar,
11. Terörle mücadele konusunda tecrübe mübadelesi,
12. Askerî hukuk sistemleri konusunda bilgi değişimi,
13. Haritacılık ve hidrografi,
14. Mesleki gelişim amaçlı personel değişimi,
15. Misafir Personel, danışman veya birlik değişimi,
16. Askerî bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarına ilişkin bilgi ve tecrübe değişimi,
17. Sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler,
18. Mayın ve El Yapımı Patlayıcılarla mücadele alanında eğitim, bilgi ve tecrübe değişimi,
19. Askerî tarih, arşiv, yayım ve müzecilik.

MADDE V UYGULAMA VE İŞ BİRLİĞİ ESASLARI

1. Tarafların kararına bağlı olarak, iş birliği aşağıdaki şekillerde gerçekleştirilebilir:
  - a. Savunma Bakanları, Genelkurmay Başkanları ve onların yardımcıları veya Taraflarca yetkilendirilen diğer görevlilerin toplantı ve ziyaretleri,
  - b. Her iki Tarafın uzmanları arasında çeşitli faaliyet alanlarında tecrübe değişimi,
  - c. Askerî birlik, karargâh veya kurumlarda ücretli, ücretsiz veya indirimli ücret karşılığında eğitim, öğretim ve kursların düzenlenmesi,
  - d. Benzer askerî kurumlar arasında irtibatlar,
  - e. Müşterek müzakerelerin, istişarelerin, toplantıların düzenlenmesi ve kurslara, sempozyumlara ve konferanslara katılım,
  - f. Fiili atış uygulamalarını da içerecek şekilde askeri tatbikatlara katılım, bu askeri tatbikatlara gözlemci statüsünde iştirak, geçiş eğitimlerinin ve liman ziyaretlerinin icrası, müşterek tatbikatların düzenlenmesi,
  - g. Bilgi ve eğitim malzemelerinin değişimi,

h. Lojistik iş birliği veya lojistik destek çerçevesinde, Tarafların envanterinde bulunan mal ve hizmetlerin hibesi, mübadelesi, satışı, tahsisi, kiralanması ve söz konusu malzemelerin ulaştırma hizmetlerinin bedelli/bedelsiz yapılması, teknoloji transferi ve lisans verilmesi.

2. Lojistik iş birliği çerçevesinde yürütülecek faaliyetler, tarafların diğer ülkelerle imzalamış olduğu yürürlükteki anlaşmalarından kaynaklanan üçüncü tarafa transfer kısıtlarına uygun olarak icra edilir.

3. Taraflar, bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla Tarafların ulusal mevzuatlarında öngörülecek onay süreçlerine ve bu Anlaşma hükümlerine uygun olan tamamlayıcı uygulama mutabakat muhtıraları, protokoller ve düzenlemeler akdedebilir.

4. İş birliği, Tarafların karşılıklı çıkar ve ihtiyaçları dikkate alınarak mütakabiliyet esasına göre gerçekleştirilir.

5. Tarafların bu Anlaşma, diğer mutabakat muhtıraları, protokoller ve düzenlemeler uyarınca, hibe şeklinde veya bedeli mukabili birbirlerine verecekleri veya ortak üretecekleri malzemeler, teknik bilgi ve dokümanlar, önceden karşılıklı mutabakat sağlanmadan üçüncü bir ülkeye devredilemez.

6. Bu Anlaşma kapsamında hibe olarak sunulan malzemenin hizmet dışına çıkarılmaya tabi olması durumunda, Gönderen Taraf, Kabul Eden Taraf tarafından yazılı olarak bilgilendirilir.

MADDE VI YETKİLİ MAKAMLAR VE YILLIK UYGULAMA PLANLARI

1. Bu Anlaşma'nın uygulanmasında yetkili makamlar şunlardır:

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti adına: Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı

Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükûmeti adına: Millî Savunma ve Eski Savaşçılar Bakanlığı.

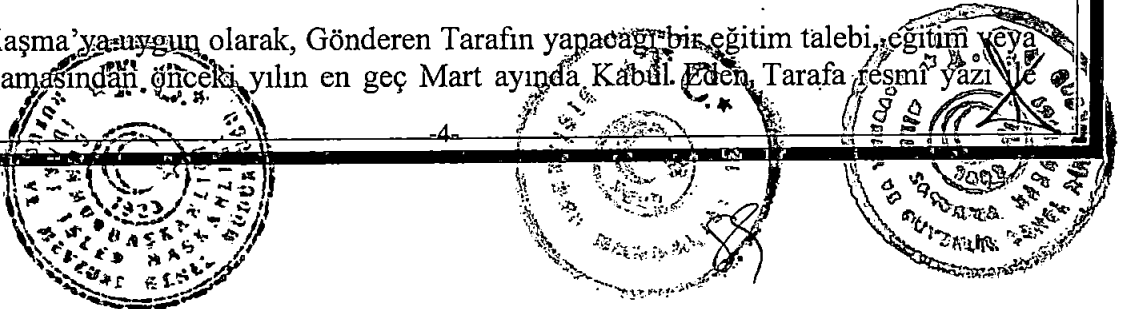
2. Taraflar, bu Anlaşma'nın uygulanması için müşterek faaliyetlere ilişkin Yıllık Uygulama Planları hazırlar. Yıllık Uygulama Planları, icra edilecek faaliyetlerin adını, kapsamını, tipini, zamanını, yerini, icra edecek kurumları/kuruluşları, mali hususları ve diğer ayrıntıları içerir.

3. Taraflar arasındaki iş birliği, Yıllık Uygulama Planlarında belirtilen tüm düzeylerde yapılacak karşılıklı ziyaretler ile kuvvetlendirilir.

MADDE VII EĞİTİM/KURS KOŞULLARI

1. Eğitim ve öğretim, Kabul Eden Tarafın mevzuatının öngördüğü koşullara göre icra edilir.

2. Bu Anlaşma'ya uygun olarak, Gönderen Tarafın yapacağı bir eğitim talebi, eğitim veya kursun başlamasından önceki yılın en geç Mart ayında Kabul Eden Tarafa resmi yazı ile

bildirilir. Talebin alınmasını müteakip, Kabul Eden Taraf bu talebi inceler ve en geç Temmuz ayında Gönderen Tarafa cevabını bildirir.

3. İlave eğitim talebi olması durumunda, bu talep resmî yazı ile bildirilir. Taraflar arasında yapılacak istişare sonucunda ve imkânların izin verdiği ölçüde, bu kapsamdaki ilave talepler planlı ihtiyaçlara dâhil edilebilir.

4. Kabul Eden Tarafça İngilizce dilinde verilen eğitimler hariç olmak üzere, eğitimlerin, Kabul Eden Tarafın resmi dilinde gerçekleştirilmesi esastır. Ancak Gönderen Tarafça talep edildiği takdirde ve Kabul Eden Tarafın uygun görmesi halinde, 3 (üç) aydan kısa süreli eğitimler tercüman yardımıyla verilebilir. Eğitimin tercüman vasıtasıyla verilmesi durumunda, Gönderen Taraf eğitime gelecek personele yeterli sayıda tercüman tahsis eder. Eğitim maksatlı tercüman giderleri Gönderen Tarafça karşılanır. Askeri eğitime hazırlık niteliğindeki resmi dil/diller eğitiminin Gönderen Taraf sınırları içinde verilmesi halinde, ücretsiz olup olmayacağı Kabul Eden Tarafça belirlenecektir.

5. Kabul Eden Tarafın gerekli düzenlemeleri yapabilmesi maksadıyla; Gönderen Tarafça eğitime nihaî katılım kararı, eğitim/kurs maksadıyla gönderilen Misafir Personel sayısı, uçuş bilgileri ve diğer bilgiler eğitim başlangıç tarihinden itibaren en az 45 (kırk beş) gün önce Kabul Eden Tarafa bildirilir. Bildirimlerin zamanında yapılmaması halinde, Kabul Eden Taraf kurs/eğitim talebini sonraki bir zamana erteleme veya tamamen iptal etme hakkına sahiptir.

6. Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin eğitimi, eğitimin verildiği kurum veya birliklerin programlarına uygun olarak sağlanır. Eğitim konularının ulusal güvenlikle ilgili hususları içermesi durumunda kısıtlama uygulanabilir.

7. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel ve Misafir Öğrenciye eğitimde gerekli teçhizat ve malzemelerden hangilerini sağlayacağını ve eğitim bitiminde bunlardan hangilerinin Kabul Eden Tarafa iade edileceğini belirtir.

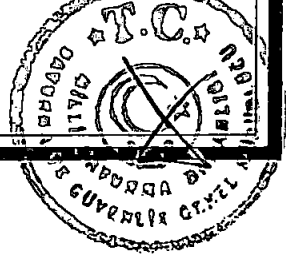
8. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın Yetkili Makamı tarafından tespit edilen ölçütlere göre Gönderen Tarafça seçilir. Kabul Eden Tarafça tespit edilen ölçütlere (sağlık, fiziksel/akademik vb.) haiz olmayan Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, eğitim ve öğretim için kabul edilmez.

9. Sınav şekilleri ve eğitimle ilgili hususlar, Kabul Eden Tarafça tespit edilir.

10. Eğitim/kurslara katılmak üzere gönderilen ve belirlenmiş eğitim/kurs programını tamamıyla takip eden, eğitim/kurs koşullarına göre düzenlenmiş sınavlarda başarılı olan, tez/projeleri başarıyla hazırlayan Misafir Personel ve Misafir Öğrencilere, uygun ihtisası ya da eğitim programını (akademik derece) tamamladığını kanıtlayan belge verilir. Diploma (belge, sertifika) denkliği, millî mevzuatına göre Gönderen Tarafın yükseköğrenim kurumlarının onayına tabidir.

MADDE VIII GİZLİLİK DERECELİ BİLGİ VE MALZEMENİN GÜVENLİĞİ

1. Bu Anlaşma kapsamında temin edilen veya üretilen gizlilik dereceli tüm bilgiler, belgeler, maddi ve fikrî mülkiyet hakları ile askerî malzeme, Taraflar arasında akdedilecek müteakip mutabakat muhtıraları, protokoller ve düzenlemelere uygun olarak amaçları doğrultusunda mübadele edilir, kullanılır ve muhafaza edilir.

2. Taraflar ulusal mevzuatlarına uygun olarak, bu Anlaşmanın uygulanması veya ortak faaliyetlerin yerine getirilmesi kapsamında mübadele edilecek bilgi, doküman, malzeme ve teçhizat ile ilgili tüm bilgilerin korunmasını sağlar. Bu çerçevede, aynı derecede gizlilik derecesi taşıyan kendilerine ait bilgilerin korunması için uygulanan önlemleri alır. Taraflar, mübadele edilen bilgilere aşağıda yer alan çizelgede belirtilen gizlilik derecelerinden uygun olanı verir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti İçin		Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükûmeti İçin
Çok Gizli	Top Secret	Très Secret
Gizli	Secret	Secret
Özel	Confidential	Confidentiel
Hizmete Özel	Restricted	Restreint
Tasnif Dışı	Unclassified	Non classifié

3. Gizlilik dereceli bilgi ve malzemeler, bu bilgi ve malzemeleri sağlayan Tarafın yazılı ön onayı olmadan ifşa edilmez ve üçüncü bir tarafla paylaşılmaz (veya üçüncü bir tarafa devredilmez).

4. Gizlilik dereceli bilgi ve malzemeler, sadece hükümetler arası kanallar yoluyla veya Taraflarca belirlenen güvenlik makamlarınca uygun bulunan diğer kanallardan mübadele edilir. Bilginin gizlilik derecesi, bilgiyi sağlayan Tarafça belirlenir.

5. Taraflar, Anlaşma sona erdiğinde dahi, mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemenin korunması ve gizlilik derecesinin kaldırılmasının önlenmesinden sorumlu olmaya devam eder.

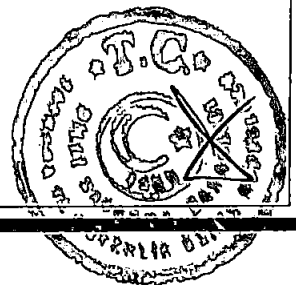
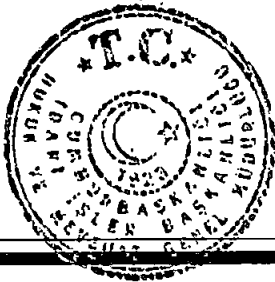
6. Taraflar, ulusal mevzuatları ve taraf oldukları uluslararası andlaşmalar çerçevesinde, bu Anlaşma kapsamında oluşturulacak ve devredilecek fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını sağlar. Bu Anlaşma bağlamında, fikri mülkiyet kavramı 14 Temmuz 1967 tarihinde Stokholm'de imzalanmış olan Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nü Kuran Anlaşma'nın 2'nci maddesinde tanımlandığı şekilde anlaşılır.

7. İhtiyaç duyulması halinde; Taraflar arasında, MADDE IV'te belirtilen iş birliği alanlarının her biri için yetkilendirilmiş olan makamların sorumluluğunda, bu Anlaşma kapsamında mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemenin transferi, kullanılması ve korunması konusunda ayrı bir güvenlik anlaşması imzalanabilir.

8. Bu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması sırasında elde edilen bilgi, Taraflardan biri tarafından diğer Tarafın veya üçüncü Tarafların çıkarları aleyhine kullanılamaz.

9. Taraflar, gizlilik dereceli bilgi ve malzemeye erişimin, bilmesi gereken prensibine göre ve uygun güvenlik kleransına sahip personel tarafından yapılmasını sağlar.

10. Bu Anlaşma'nın uygulanması kapsamında mübadele edilen bilgilerin beklenmedik şekilde ifşa olması halinde, bu durumu tespit eden Taraf, diğer Tarafı durumdan derhal haberdar eder.

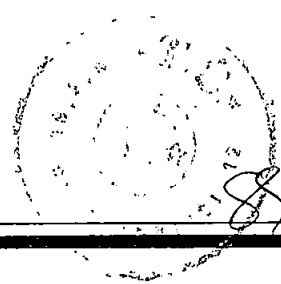
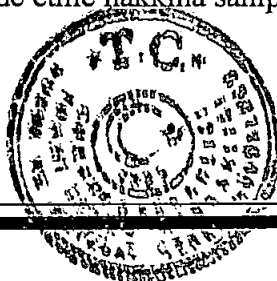

MADDE IX ASKERİ İSTİHBARAT

1. Bu Madde, Tarafların üzerinde karşılıklı olarak mutabık kaldığı ve karşılıklı menfaatleri için zararlı olduğuna inandıkları ülkeler, askeri faaliyetler başta olmak üzere Tarafların Silahlı Kuvvetlerinin ilgi alanlarını kapsayan gelişmeler ve yukarıda belirtilen ülkelerin, Türkiye Cumhuriyeti ve Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ndeki faaliyetleri hakkında Askeri İstihbarat alanında bilgi alışverişini kapsar.
2. İstihbarat bilgi mübadelesi, aşağıda belirtilen vasıtalar aracılığıyla ve yöntemlere uygun olarak yapılır:
  - a. Her iki ülke Askerî İstihbarat Başkanları veya yetki verdikleri personel tarafından yılda bir defa, bir yıl Türkiye Cumhuriyeti'nde, bir yıl Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde olmak üzere dönüşümlü olarak yapılacak ikili görüşmelerde her türlü koordinasyon konusu (mübadele konuları dâhil) taraflar arasında ilgili yıl içerisinde karşılıklı mutabakatla tespit edilir.
  - b. Ziyaret eden taraf, planlanan tarihten en az 15 (on beş) gün önce heyetteki görevlilerin isim, rütbe, görev ve güvenlik kleranslarını Kabul Eden Tarafa bildirir.
  - c. Dokümanlar ve müzakerelerin dili İngilizce ve Fransızca'dır. Talep edildiği takdirde, müzakereler tercüman aracılığı ile yapılabilir.
  - d. Mübadele edilebilecek bilgiler yazılı doküman olarak verilir. Konu ile ilgili varsa CD, DVD, film, fotoğraf, slayt, vb. dokümana eklenir.
  - e. Her iki taraf birbirlerinin bilgi isteklerine mümkün olan en kısa zamanda karşılıklı olarak karşılanmış güvenli kanallardan cevap vermekte mutabıktırlar.
  - f. Askerî istihbarat bilgilerinin değişimine ilişkin talep, her bir durum temelinde değerlendirilir ve Taraflardan birinin ulusal egemenliğini ve güvenliğini tehlikeye atması veya ulusal/uluslararası çıkarlarıyla önemli ölçüde çelişmesi halinde reddedilebilir.

MADDE X HUKUKİ HUSUSLAR

1. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenci; giriş, ikamet ve çıkış dâhil, Kabul Eden Taraf ülkesinde bulundukları sürece Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatı ve yargı yetkisine tabidir. Kabul Eden Tarafın yargı yetkisinin uygulandığı ve hüküm içeriğinin Gönderen Tarafın mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngördüğü hallerde, her iki Tarafın mevzuatında yer alan bir ceza türü uygulanır.
2. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel, Yakınları veya Misafir Öğrencilerin gözetimine alınması veya tutuklanması halinde Gönderen Tarafı derhal durumdan haberdar eder.
3. Misafir Personel, Yakınları veya Misafir Öğrencilerin Kabul Eden Tarafta yasal bir soruşturmaya veya yargılanmaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Taraf vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukuki korumadan istifade etme hakkına sahiptir.

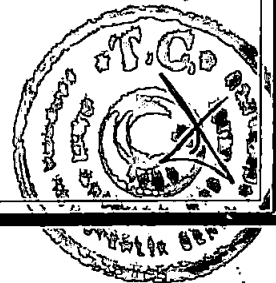
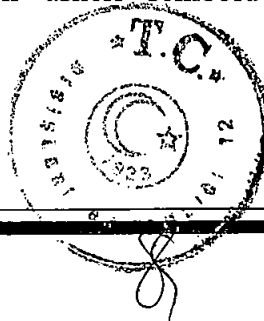
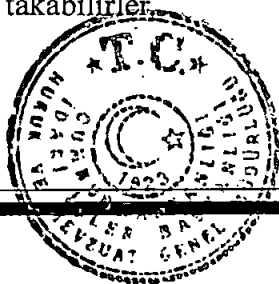
4. Kabul Eden Tarafın kanunlarını ihlal ettikleri takdirde, Misafir Öğrenci ve Misafir Personelin faaliyetlerine son verilebilir.
5. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, bulundukları kıta, karargâh ve kurumlarda uygulanan disiplin kurallarına uyar.
6. Misafir Öğrenciler, disiplin cezaları yönünden Kabul Eden Tarafın mevzuatına, Misafir Personel ise Gönderen Tarafın mevzuatına tabidir. Kabul Eden Tarafın yetkili askerî makamları, emrindeki Misafir Personele görevin gerektirdiği emirleri verebilir.
7. Gönderen Tarafın Kıdemli Personeli, kendi askerî hizmet ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca, Misafir Personele disiplin tedbirlerini uygulamaya yetkilidir.
8. Misafir Personel, Yakınları veya Misafir Öğrenciler, hiçbir siyasi faaliyet veya Kabul Eden Taraf aleyhinde faaliyette bulunmaz.

MADDE XI TAZMİNAT TALEPLERİ

1. Bu Anlaşma'nın uygulanması esnasında, üçüncü taraf tazminat talepleri konusunda Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatı geçerlidir.
2. Taraflar, ağır ihmal veya kasıt bulunmadıkça, bu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası esnasında personelinin yaralanması veya ölümü halinde veya kişilere, mallara ve çevreye verilen zarar/ziyan nedeniyle birbirlerinden tazminat talebinde bulunamaz.
3. Taraflar ortaya çıkan durumun ağır ihmal veya kasıttan kaynaklanıp kaynaklanmadığını müştereken belirler.

MADDE XII İDARİ HUSUSLAR

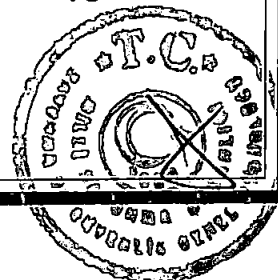
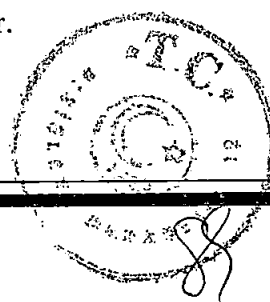
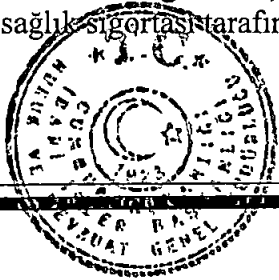
1. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, diplomatik dokunulmazlık ve imtiyazlara sahip olmaz.
2. Taraflarca karşılıklı olarak aksi yönde bir karar alınmadıkça Kabul Eden Taraf, Misafir Öğrenci ve Misafir Personele bu Anlaşma'da veya müteakip anlaşmalar ve düzenlemelerde belirtilenlerden başka görevler vermez.
3. Misafir Öğrenci ve Misafir Personel, Kabul Eden Tarafın emsal personeline uygulanan idari uygulamalara tabidir.
4. Bu Anlaşma çerçevesinde imzalanacak diğer mutabakat muhtıraları, protokoller ve teknik düzenlemeler ile aksine karar verilmedikçe, Gönderen Tarafın askerî personeli kendi millî üniformalarını giyme hakkına sahiptir. Görev sırasında, bir faaliyetin icrası için gerekli teçhizat mümkün olduğunca Kabul Eden Taraf tarafından sağlanır. Ancak, Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın sağlayacağı askerî üniformayı giymek zorundadırlar. Bu öğrenciler Gönderen Taraf tarafından verilen bir askerî sembolü tanınmaları için üniformalarına takabilirler.

5. Gönderen Taraf, gerekli gördüğünde personelini geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Taraf herhangi bir sebep ile Gönderen Tarafın, personelini geri çekmesini ya da değiştirmesini isteyebilir. Bu durumda Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafa askerî/savunma ataşelikleri aracılığı ile yalnızca personelin değiştirilmesine ilişkin yazılı talebini bildirir. Kabul Eden Taraf, söz konusu personelin dönüşü için mümkün olan en kısa zamanda gerekli tedbirleri alır.
6. İstisna teşkil eden idari hususlar, bu Anlaşma çerçevesinde imzalanacak diğer mutabakat muhtıraları, protokoller veya teknik düzenlemelerde belirlenir.
7. Misafir Personel ve Yakınları orduvevleri, askerî kantinler ve askerî gazinolardan Kabul Eden Tarafın düzenlemeleri çerçevesinde yararlanabilir.
8. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrencilerden herhangi birinin ölmesi durumunda, Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafı durumdan haberdar eder, ölen kişinin cenazesini kendi ülkesindeki en yakın uluslararası havaalanına nakleder ve cenaze nakledilinceye kadar sıhhi koruma dâhil gerekli diğer tedbirleri alır.
9. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler çevreye zarar verebilecek faaliyetlerden kaçınır, çevre kirliliğinin önlenmesine azami dikkat eder ve Kabul Eden Tarafın konuya ilişkin düzenlemelerine uyar.
10. Kabul Eden Taraf, faaliyetlerin icrası için gerekli olan ulaştırma hizmetlerinin, mütekabiliyet ilkesi temelinde ve imkân ve kabiliyetleri çerçevesinde ücreti mukabili/ücretsiz olarak teminine ilişkin nihai kararı verir.
11. Eğitim ve öğretim, Kabul Eden Tarafın mevzuatına göre verilir. Misafir Öğrenci ve Misafir Personelden; akademik başarısızlık, disiplinsizlik, sağlık sorunları vb. nedenlerle eğitim ve öğretimi takip edemeyecek olanların eğitim ve öğretim kurumları ile ilişkileri Kabul Eden Tarafın mevzuatında belirtilen esaslar çerçevesinde kesilir. Taraflarca gerekli görülmesi halinde hayati risk içeren ve uzmanlık gerektiren (uçuş eğitimi, atış eğitimleri, vb.) eğitimler için bu Anlaşma'ya dayanan protokoller yapılabilir.
12. Misafir Personel ile Misafir Öğrenci seçimi Kabul Eden Tarafın belirleyeceği kriterlere uygun olarak Gönderen Taraf tarafından yapılır.

MADDE XIII SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, bu Anlaşma gereği her türlü faaliyeti gerçekleştirebilecek sağlık koşullarında bulunmalıdır. Kabul Eden Taraf bu kişilerin sağlık bakımından uygun olduğunu gösteren sağlık raporunu talep edebilir.
2. Misafir Öğrencilerin muayene ve tedavi hizmet giderleri, Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına göre karşılanır. Misafir Öğrencilerin sağlık sigortası primleri veya sağlık giderleri Kabul Eden Taraf tarafından karşılanır.
3. Misafir Personel ile Yakınlarının acil sağlık ve acil diş bakım hizmetleri Kabul Eden Tarafça ücretsiz olarak karşılanır. Acil sağlık ve acil diş bakım hizmetleri dışında kalan muayene ve tedavi hizmet giderleri, Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak yaptırılacak bir sağlık sigortası tarafından karşılanır.

4. Misafir Personel ve Yakınlarının sigorta primleri veya tüm tedavi giderleri Kabul Eden Tarafça ücretsiz veya ücretli olarak karşılanabilir. Kabul Eden Tarafça ücretli verilmesine karar verilmesi durumunda Misafir Personel ve Yakınlarının sigorta primleri veya tüm tedavi giderleri Gönderen Taraf veya Misafir Personel tarafından karşılanır.

MADDE XIV MALİ HUSUSLAR

1. Bu Anlaşma kapsamında bulunan iş birliği faaliyetlerinin icrası maksadıyla görevlendirilen Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin maaş/harçlık, iâşe, ibate, ulaştırma ve diğer mali haklarından, Gönderen Taraf sorumludur.

2. Ancak, Gönderen Tarafça talep edildiği takdirde; eğitim ve öğretim maksadıyla görevlendirilen Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler için aşağıdaki hususların karşılanıp karşılanmayacağına ve karşılanma esaslarına Kabul Eden Taraf karar verir:

a. Misafir Personel için;

(1) Aylık maaş (esaslar ve miktar kursiyer subay ve astsubayların rütbelerine göre, Silahlı Kuvvetler mensubu sivil şahıslar ise statülerine göre Kabul Eden Taraf tarafından belirlenir),

(2) Eğitim ve öğretim masrafları (ücretli, tenzilatlı veya ücretsiz),

(3) Giyim-kuşam (esasları Kabul Eden Tarafça belirlenir),

(4) Yurtiçi ve yurtdışı ulaşım masrafları (esasları Kabul Eden Tarafça belirlenir),

(5) Uzmanlık eğitimi gören doktorlar için nöbet ücreti.

b. Misafir Öğrenciler için,

(1) İâşe,

(2) İbate (Kabul Eden Tarafça belirlenecek misafirhane veya tesiste),

(3) Harçlık (esaslar ve miktar Kabul Eden Tarafça belirlenir),

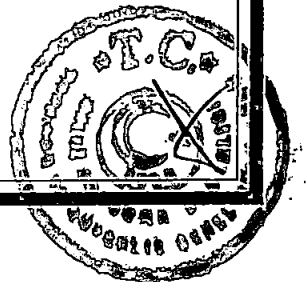
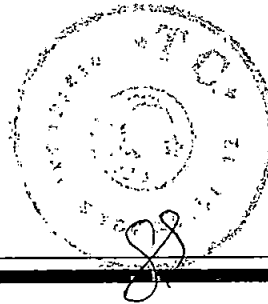
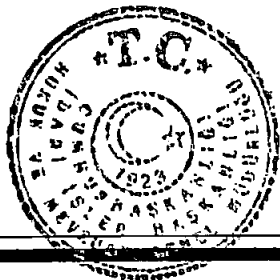
(4) Eğitim-öğretim masrafları (ücretli, tenzilatlı veya ücretsiz),

(5) Giyim-kuşam (esasları Kabul Eden Tarafça belirlenir),

(6) Yurtiçi ve yurtdışı ulaşım masrafları (esasları Kabul Eden Tarafça belirlenir);

(7) Tıp Fakültesi 6'ncı sınıf öğrencilerine intörn eğitimi döneminde ödenen ücretler.

3. Türkiye Cumhuriyeti'nde verilecek Türkçe lisan kursları (akademik eğitimlerde verilen lisan hazırlık sınıfları dâhil) ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde verilecek Fransızca lisan kursları ücretsizdir. Yüksek maliyet gerektiren eğitimler (uçuş eğitimi, dalgıç eğitimi, serbest çıkış kulesi eğitimi, vb.) tam ücretli olarak verilebilir.

4. Misafir Öğrenci veya Misafir Personel, Kabul Eden Tarafı kesin olarak terk ederken kendi borçları ile Yakınlarının borçlarını tasfiye edecektir. Acil geri çekme halinde, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrencilerin borçları Kabul Eden Taraf tarafından düzenlenecek yapılan harcama tutarını gösteren ve ilgili makam tarafından onaylanmış belgeye istinaden Gönderen Taraf tarafından ödenir.

5. Eğitim ve öğretim giderleri, Gönderen Taraf tarafından, her eğitim ve öğretim süresinin sonunda yapılan harcama tutarını gösteren ve ilgili makam tarafından onaylanmış belgenin alınmasını takip eden 60 (altmış) gün içinde (bir ay ve daha kısa süreli eğitimlerde peşin ödeme yapılır), Kabul Eden Tarafın yetkili makamı tarafından belirlenen banka nezdinde açılan hesaba ABD doları cinsinden yatırılır.

6. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, giriş, kalış ve çıkışları süresince, Kabul Eden Tarafın yürürlükteki vergi hukukuna tabidir.

MADDE XV GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın ülkesinde, Kabul Eden Tarafın yabancıların ikamet ve seyahatleri hakkındaki düzenlemelerine tabidir.

2. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın ülkesine giriş ve çıkışlarda bu Devletin pasaport ve gümrük ile ilgili düzenlemelerine tabidir. Ancak, Kabul Eden Taraf, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan tüm idari kolaylıkları sağlar.

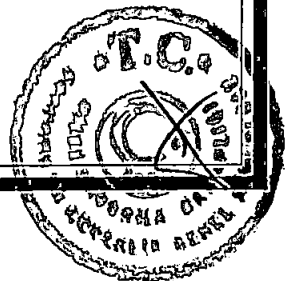
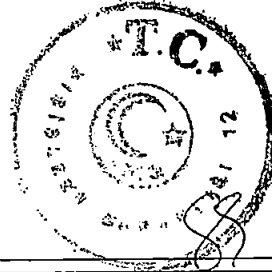
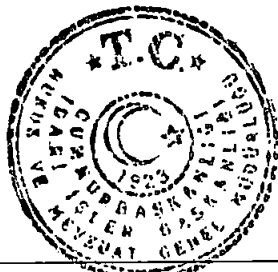
MADDE XVI TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN DOĞAN TAAHHÜTLERİ

Bu Anlaşma'nın hükümleri, Tarafların diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve taahhütlerini etkilemez ve diğer devletlerin çıkarları, güvenliği ve ülke bütünlüğüne karşı kullanılamaz.

MADDE XVII UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜLMESİ

1. Bu Anlaşma'nın uygulanmasından veya yorumlanmasından doğan herhangi bir uyuşmazlık Taraflar arasında mümkün olan en alt düzeyde istişare ve görüşmeler yoluyla çözülür ve çözüm için herhangi bir ulusal veya uluslararası mahkemeye veya üçüncü tarafa intikal ettirilemez.

2. Uyuşmazlık meydana geldiği tarihten itibaren 60 (altmış) gün içinde çözümlenemezse, Taraflar 30 (otuz) gün içinde görüşmelere başlar. Müteakip 60 (altmış) gün içinde çözüm sağlanamadığı takdirde, Taraflar bu Anlaşma'yı MADDE XIX'de belirtilen usul uyarınca sona erdirebilir.

MADDE XVIII
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Taraflardan her biri gerektiğinde bu Anlaşma'nın değiştirilmesi veya gözden geçirilmesini diplomatik yollarla önerebilir. Yazılı önerinin alındığı tarihten itibaren 30 (otuz) gün içerisinde görüşmeler başlar. 60 (altmış) gün içerisinde bir sonuca varılamaz ise, Taraflar bu Anlaşma'yı MADDE XIX'de belirtilen usul uyarınca sona erdirebilir. Üzerinde yazılı olarak mutabık kalınan tadil veya değişiklikler, bu Anlaşma'nın yürürlüğe girişini düzenleyen MADDE XX'da belirtilen usul uyarınca yürürlüğe girer.

MADDE XIX
YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma, 5 (beş) yıllık süre için yürürlükte kalır.
2. Bu Anlaşma, taraflardan biri Anlaşma'yı sona erdirmeye niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği takdirde, 1 (bİRer) yıllık süreler için kendiliğinden uzar.
3. Taraflardan biri Anlaşma'yı herhangi bir zamanda sona erdirmeye niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirebilir. Anlaşma'nın sona erdiğine ilişkin yapılan bildirimler, yapıldığı tarihten 90 (doksan) gün sonra hüküm doğurur.
4. Bu Anlaşmanın sona ermesi devam eden program ve faaliyetleri etkilemez.

MADDE XX
ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma, Tarafların Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE XXI
METİN VE İMZA

Bu Anlaşma, Kinşasa'da, 20 Şubat 2022 tarihinde, Türkçe, Fransızca ve İngilizce dillerinde, her biri eşit derecede geçerli olmak üzere, ikişer asıl nüsha olarak imzalanmıştır. Yorum farklılığı olması durumunda, İngilizce metin geçerlidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

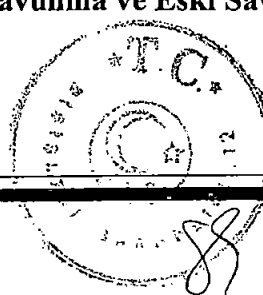
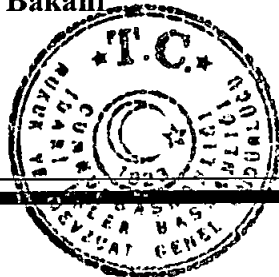

Hulusi AKAR

Millî Savunma Bakanı

KONGO DEMOKRATİK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Dr. Gilbert KABANDA KURHENG

Millî Savunma ve Eski Savaşçılar Bakanı

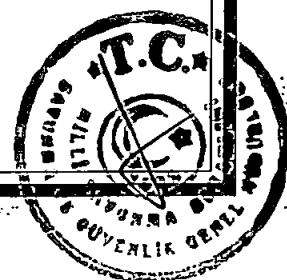
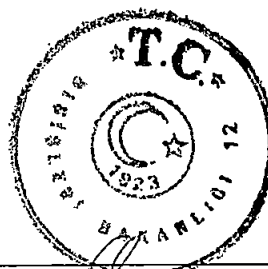
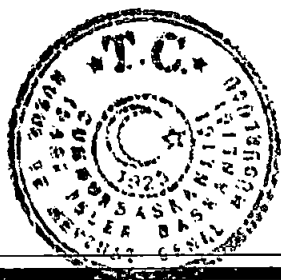
ACCORD-CADRE MILITAIRE

ENTRE

**LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DE
TÜRKİYE**

ET

**LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE
DEMOCRATIQUE DU CONGO**

ACCORD-CADRE MILITAIRE
ENTRE
LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DE TÜRKİYE
ET
LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DEMOCRATIQUE DU CONGO

Le Gouvernement de la République de Türkiye et le Gouvernement de la République Démocratique du Congo seront ci-après dénommés la « Partie » ou les « Parties » ou les « Etats-Parties » ;

Guidés par leur engagement commun aux buts et principes énoncés dans la Charte des Nations Unies, en particulier la résolution pacifique des différends internationaux, l'égalité souveraine des Etats et leur intégrité territoriale;

Guidés par la volonté d'établir un cadre juridique de coopération dans le domaine de la défense entre les deux pays sur la base de l'égalité des droits, de la souveraineté, de l'intégrité territoriale et du respect mutuel, de la non-ingérence de chaque Partie dans les affaires intérieures de l'autre;

Soulignant que la coopération dans divers domaines militaires, sur la base du respect mutuel de la souveraineté et de l'égalité des Parties, contribuera aux intérêts communs et à la productivité économique des Parties ;

Réaffirmant les liens d'amitié entre les deux Etats et la nécessité de les développer sur la base des lois nationales, des règles et des accords internationaux ;

Ont convenus de ce qui suit :

ARTICLE I
OBJET

Cet Accord vise à développer la coopération et à constituer un cadre pour les relations entre les Parties dans les domaines précisés à l'ARTICLE IV.

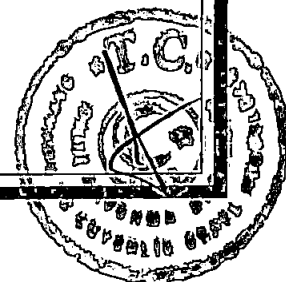
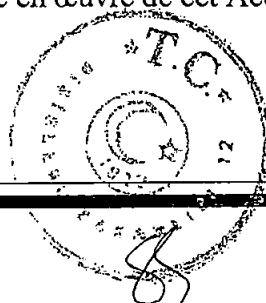
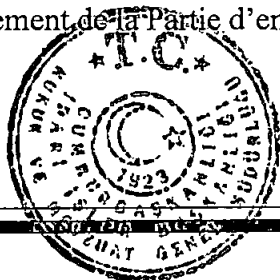
ARTICLE 2
CHAMP D'APPLICATION

Cet Accord est appliqué à l'échange de personnel, de matériel, d'équipement, d'information et d'expérience dans les domaines précisés à l'ARTICLE IV.

ARTICLE III
DEFINITIONS

Les termes utilisés dans cet Accord ont les significations suivantes:

1. « **Partie d'envoi** » signifie la Partie qui envoie du personnel, du matériel et de l'équipement à la Partie d'accueil pour la mise en œuvre de cet Accord.
2. « **Partie d'accueil** » signifie la Partie dont le territoire reçoit ou abrite le personnel, le matériel et l'équipement de la Partie d'envoi pour la mise en œuvre de cet Accord.

3. « **Personnel invité** » signifie le personnel étant membre des Forces armées ou du Ministère de la défense, envoyé par l'une des Parties à l'autre Partie pour la mise en œuvre de cet Accord.
4. « **Étudiant invité** » signifie l'étudiant qui est envoyé, pour recevoir une éducation, par la Partie d'envoi afin d'être assigné aux Forces armées de la Partie d'envoi aux écoles militaires de la Partie d'accueil ou aux autres établissements d'enseignement déterminés par la Partie d'accueil.
5. « **Personne à charge** » signifie le conjoint et les enfants du Personnel invité qui sont à sa charge en conformité avec sa législation nationale.
6. « **Personnel supérieur ou pré séant** » signifie la personne revêtue du grade ou du titre le plus élevé parmi le Personnel invité, chargée de superviser les activités du groupe militaire et/ou civil envoyé dans le cadre de cet Accord, qui est nommée conformément à la législation nationale de la Partie d'envoi.
7. « **Don** » signifie la donation ou le transfert sans frais d'un matériel ou d'un service.
8. « **Service** » signifie, conformément à cet Accord entre les Parties, la formation, l'information technique, le soutien, le développement, la maintenance, la réparation, la récupération, la destruction, le port et le soutien de conseil pour effectuer un travail et les véhicules terrestres, maritimes et aériens, les équipements, les armes, les bâtiments et les terrains à attribuer sous la condition que leur propriété soit conservée.
9. « **Soutien logistique** » couvre la vente, le don, le transfert, l'attribution et l'échange des approvisionnements et des services.
10. « **Information et Matériel classifiés** » sont l'information, le document et le matériel officiels qui nécessitent la protection dans le cadre de la sécurité nationale. Par conséquent, il est ordonné par l'application de la classification de sécurité nationale. Cette information peut être sous la forme orale, visuelle, magnétique ou imprimée ainsi que sous forme technologique ou de dispositif contenant des informations dans le cadre des droits de propriété intellectuelle.

ARTICLE IV DOMAINES DE COOPÉRATION MILITAIRE

La coopération entre les Parties inclut les domaines suivants:

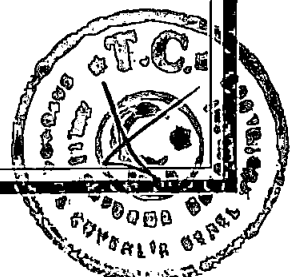
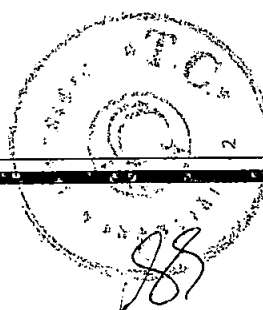
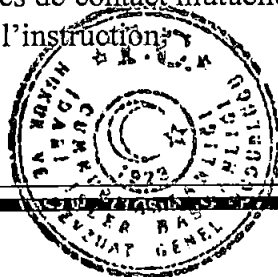
1. La formation et l'instruction militaires;

a. La formation, l'instruction et les cours fournis dans les écoles militaires, les centres de formation et d'instruction ou dans les autres établissements d'enseignement déterminés par la Partie d'accueil;

b. La formation en cours d'emploi dans les unités militaires, les quartiers généraux et les établissements;

c. L'échange mutuel/unilatéral de Personnel invité, d'Étudiant invité ou de personnel formateurs entre les établissements d'enseignement et de formation et les quartiers généraux;

d. Les visites de contact mutuelles et l'échange d'informations pour l'amélioration de la formation et de l'instruction;

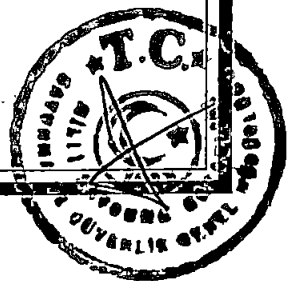
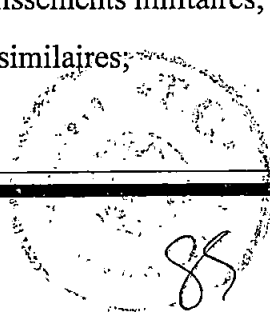
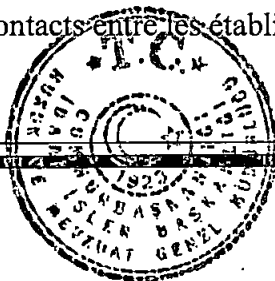

2. La participation réciproque à des exercices/des formations ou des exercices conjoints, activement ou en tant qu'observateur;
3. L'industrie de défense;
4. La coopération militaire et les visites de contact entre les Forces armées;
5. La structure organisationnelle des Forces armées, la structure et les équipements des unités militaires, la gestion de personnel;
6. L'échange de renseignement militaire;
7. La coopération logistique ;
8. La médecine militaire et les services de santé ;
9. La communication, les systèmes électroniques, les systèmes d'information et la cyberdéfense;
10. Les opérations autres que la guerre, telles que les opérations de maintien de la paix, de l'aide humanitaire, de la lutte contre la piraterie, les opérations de secours en cas de catastrophe naturelle;
11. L'échange d'expériences en matière de lutte contre le terrorisme;
12. L'échange d'informations sur les systèmes de la justice militaires;
13. La cartographie et l'hydrographie;
14. L'échange de personnel pour le développement professionnel;
15. L'échange de Personnel invité, de conseiller ou d'unité;
16. L'échange d'information et d'expérience sur les domaines de recherche scientifiques et technologiques militaires;
17. Les activités sociales, sportives et culturelles;
18. La formation et l'échange d'informations et d'expériences dans le domaine de la lutte contre les mines et les engins explosifs improvisés;
19. L'histoire, les archives, la publication et la muséologie militaires.

ARTICLE V

PRINCIPES DE MISE EN ŒUVRE ET DE COOPÉRATION

1. En fonction des décisions des Parties, la coopération peut être réalisée de la manière suivante:
  - a. Les réunions et les visites des Ministres de la Défense, des Chefs d'État-major des armées et de leurs adjoints ou d'autres responsables autorisés par les Parties;
  - b. L'échange d'expériences entre les experts des deux Parties dans divers domaines d'activités;
  - c. L'organisation de formation, d'instruction et des cours payants, sans frais ou à prix réduits dans les unités, les quartiers généraux ou les établissements militaires;
  - d. Les contacts entre les établissements militaires similaires;

e. L'organisation de discussions, de consultations, de réunions conjointes et la participation à des cours, des symposiums et des conférences;

f. La participation à des exercices militaires y compris des pratiques de tir réelles, la participation à ces exercices militaires en tant qu'observateur, l'exécution de formations sur le transit et de visites portuaires, l'organisation des exercices conjoints;

g. L'échange d'informations et de matériels de formation;

h. Dans le cadre de la coopération logistique ou du soutien logistique, le don, l'échange, la vente, l'attribution, la location des matériels et des services qui se trouvent dans l'inventaire des Parties et l'exécution des services de transport des matériels en question avec/sans paiement, le transfert de technologie et l'octroi de licence.

2. Les activités à réaliser dans le cadre de la coopération logistique sont exécutées conformément aux restrictions de transfert à la Partie tierce découlant des accords en vigueur signés par les Parties avec d'autres pays.

3. Les Parties peuvent conclure des mémorandums d'entente de mise en œuvre, des protocoles et des arrangements complémentaires conformément aux dispositions du présent Accord et aux processus de ratification prévus dans la législation nationale des Parties pour la mise en œuvre de cet Accord.

4. La coopération est réalisée en tenant compte des intérêts et des besoins mutuels des Parties sur le principe de la réciprocité.

5. Les matériels, les informations et les documents techniques que les Parties se donneront sous forme de subventions ou contre rémunération ou qu'elles produiront conjointement conformément à cet Accord, aux autres mémorandums d'entente, aux protocoles et aux arrangements ne doivent être transférés vers un pays tiers sans accord mutuel préalable.

6. Au cas où le matériel offert, dans le cadre du présent Accord, en subvention fait l'objet d'un déclassement, la Partie d'envoi est informée par écrit par la Partie d'accueil.

ARTICLE VI

AUTORITÉS COMPÉTENTES ET PLANS ANNUELS DE MISE EN ŒUVRE

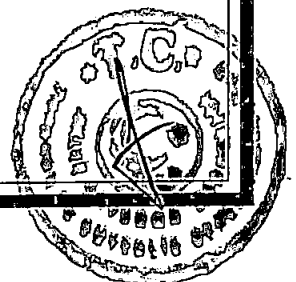
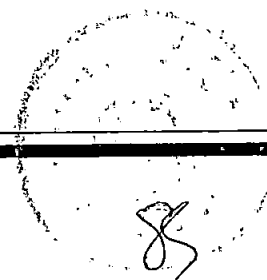
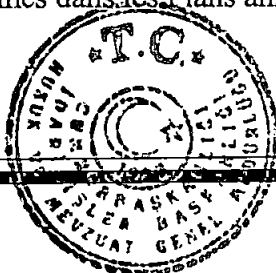
1. Les autorités compétentes pour la mise en œuvre de cet Accord sont:

Pour le Gouvernement de la République de Türkiye, le Ministère de la défense nationale de la République de Türkiye;

Pour le Gouvernement de la République Démocratique du Congo, le Ministère de la Défense Nationale et des Anciens Combattants.

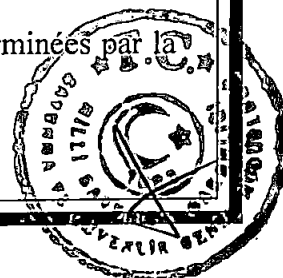
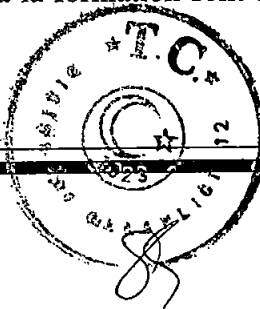
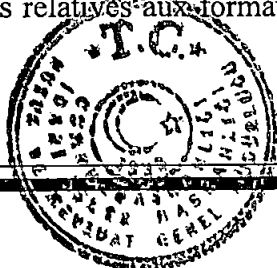
2. Les Parties préparent les Plans annuels de mise en œuvre sur les activités conjointes pour la mise en œuvre de cet Accord. Ces Plans annuels de mise en œuvre comprennent le nom, le contenu, le type, la date, le lieu, les établissements/organes d'exécution les aspects financiers et les autres détails sur les activités qui seront menées.

3. La coopération entre les Parties est renforcée par des visites réciproques à tous les niveaux mentionnés dans les Plans annuels de mise en œuvre.

ARTICLE VII CONDITIONS DE FORMATION/COURS

1. La formation et l'éducation sont données conformément aux conditions prévues par la législation de la Partie d'accueil.
2. Conformément à cet Accord, la Partie d'accueil est informée d'une demande de formation faite par la Partie d'envoi par l'écrit officiel au plus tard au mois de Mars de l'année précédant le début de la formation ou du cours. A la suite de la réception de la demande, la Partie d'accueil l'examine et informe la Partie d'envoi de sa réponse au plus tard au mois de Juillet.
3. En cas de demande de formation supplémentaire, celle-ci est notifiée par l'écrit officiel. Les demandes supplémentaires dans ce contenu peuvent être incluses dans les besoins planifiés à la suite de la consultation entre les Parties et dans la mesure où les capacités le permettent.
4. A l'exception des formations fournies en langue anglaise par la Partie d'accueil, il est primordial que les formations soient dispensées en langue officielle de la Partie d'accueil. Toutefois, si la Partie d'envoi fait une demande et la Partie d'accueil la juge appropriée, les formations d'une durée de moins de 3 (trois) mois peuvent être fournies par l'intermédiaire de l'interprète. Dans le cas où la formation est dispensée par l'intermédiaire de l'interprète, la Partie d'envoi fournit un nombre suffisant d'interprètes au personnel qui viendra à la formation. Les frais de traducteur/d'interprète à des fins éducatives sont à la charge de la Partie d'envoi. Dans le cas où la formation en langue/langues officielle(s) préparatoire à la formation militaire est dispensée à l'intérieur des frontières de la Partie d'envoi, le fait qu'elle soit gratuite ou non, sera déterminé par la Partie d'accueil.
5. Afin que la Partie d'accueil puisse prendre les mesures nécessaires, la Partie d'envoi informe la Partie d'accueil de sa décision finale sur la participation à la formation, le nombre de Personnel invité envoyé pour la formation/cours, les informations sur ses vols et d'autres informations au moins quarante-cinq (45) jours à compter de la date de début de la formation. Dans le cas où les notifications ne sont pas effectuées dans les délais, la Partie d'accueil se réserve le droit de reporter la demande de cours/formation à une date ultérieure ou de l'annuler définitivement.
6. La formation du Personnel invité et des Étudiants invités se déroule conformément aux programmes des institutions ou des unités dans lesquelles la formation est dispensée. Dans le cas où les sujets de formation incluraient les questions liées à la sécurité nationale, des restrictions pourraient être imposées.
7. La Partie d'accueil précise quels équipements et matériels nécessaires seront fournis au Personnel invité et aux Étudiants invités pendant la formation et lesquels seront redonnés à la Partie d'accueil au terme de la formation.
8. Le personnel invité et les Étudiants invités sont choisis par la Partie d'envoi conformément aux critères définis par l'Autorité compétente de la Partie d'accueil. Le Personnel invité et les Étudiants invités qui ne répondent pas aux critères (santé, physique/académique, etc.) définis par la Partie d'accueil ne sont pas acceptés pour la formation et l'éducation.
9. Les matières relatives aux formats d'examen et à la formation sont déterminées par la Partie d'accueil.

10. Le Personnel invité et les Étudiants invités qui sont envoyés pour participer à la formation/cours et ont suivi complètement les formations/cours spécifiés, ont réussi les examens organisés selon les conditions de formation/cours, ont préparé avec succès la thèse/les projets, reçoivent un certificat attestant la spécialisation appropriée ou le programme de formation (diplôme universitaire). L'équivalence de diplôme (document, certificat) est soumise à l'approbation des établissements d'enseignement supérieur de la Partie d'envoi selon sa législation nationale.

ARTICLE VIII SÉCURITÉ DE L'INFORMATION ET DU MATÉRIEL CLASSIFIÉS

1. Toutes les informations et les documents, les droits de propriété matérielle et intellectuelle et le matériel militaire classifiés fournis ou produits dans le cadre de cet Accord sont échangés, utilisés et protégés à leurs fins, conformément aux mémorandums d'entente, aux protocoles et aux arrangements ultérieurs qui seront conclus entre les Parties.

2. Les Parties, conformément à leur législation nationale, assurent la protection de toutes les informations relatives aux données, documents, matériels et équipements échangés dans le cadre de la mise en œuvre de cet Accord ou de l'exécution des activités conjointes. Dans ce cadre, elles prennent les mesures employées pour protéger leurs propres informations classifiées au même niveau. Les Parties donnent aux informations échangées les classifications de sécurité appropriées qui sont indiquées dans le tableau ci-dessous.

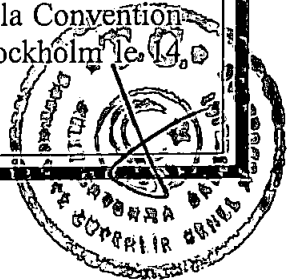
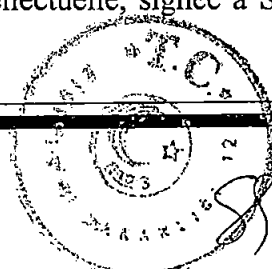
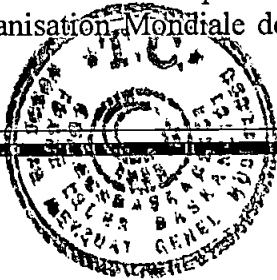
Pour le Gouvernement de la République de Türkiye		Pour le Gouvernement de la République Démocratique du Congo
Çok Gizli	Top Secret	Très Secret
Gizli	Secret	Secret
Özel	Confidential	Confidentiel
Hizmete Özel	Restricted	Restreint
Tasnif Dışı	Unclassified	Non classifié

3. Les informations et les matériels classifiés ne doivent être divulgués et partagés avec (ou transférés à) la partie tierce sans le consentement écrit préalable de la Partie qui les fournit.

4. Les informations et les matériels classifiés sont échangés uniquement par voies intergouvernementales ou par le biais d'autres canaux approuvés par les autorités de sécurité désignées par les Parties. Le niveau de classification de l'information est déterminé par la Partie qui fournit l'information.

5. Les Parties continuent d'être responsables de la protection et de la prévention de la déclassification de l'information et du matériel classifiés échangés même après l'expiration de l'Accord.

6. Les Parties doivent assurer la protection efficace des droits de propriété intellectuelle créés et transférés en vertu de cet Accord dans le cadre de leurs législations nationales et les Traités internationaux dont elles font partie. Dans le cadre de cet Accord, la notion de la propriété intellectuelle est comprise telle qu'elle est précisée à l'Article II de la Convention instituant l'Organisation Mondiale de la Propriété Intellectuelle, signée à Stockholm le 14 juillet 1967.

7. Si cela s'avère nécessaire, un accord de sécurité distinct sur le transfert, l'utilisation et la protection de l'information et du matériel classifiés échangés dans le cadre de cet Accord peut être signé entre les Parties sous la responsabilité des autorités qui sont chargées de chacun des domaines de coopération mentionnés à l'ARTICLE IV.

8. L'information obtenue lors de la mise en œuvre des dispositions de cet Accord ne peut être utilisée par l'une des Parties contre les intérêts de l'autre Partie ou des Parties tierces.

9. Les Parties doivent assurer que l'accès à l'information et au matériel classifié est effectué selon le principe du besoin de savoir et par le personnel possédant l'habilitation de sécurité appropriée.

10. En cas de divulgation fortuite des informations échangées dans le cadre de la mise en œuvre de cet Accord, la Partie qui a détecté cette situation en informe immédiatement l'autre Partie.

ARTICLE IX RENSEIGNEMENTS MILITAIRES

1. Cet Article couvre l'échange des informations de Renseignements Militaires au sujet des pays qu'on convient ensemble et qu'on pense qu'ils nuiront aux intérêts mutuels des Parties, au sujets des développements couvrants les domaines d'intérêts des Forces armées des Parties, particulièrement dans les activités militaires et au sujet des activités des pays mentionnés ci-dessus en République de Türkiye et en République Démocratique du Congo.

2. L'échange d'information de renseignement est fait conformément aux méthodes et par le biais des moyens suivants:

a. Dans les réunions bilatérales qui seront annuellement organisées alternativement, un an dans la République de Türkiye et un an dans la République Démocratique du Congo, par les Chefs de Renseignement Militaire des deux pays ou par leur personnel autorisé, tout sujet de coordination (y compris les sujets de l'échange) est déterminé par consentement mutuel entre les Parties dans l'année concernée.

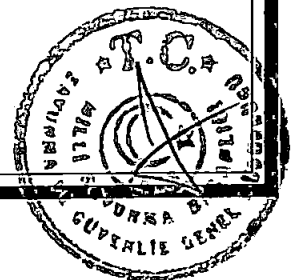
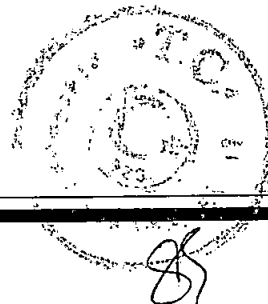
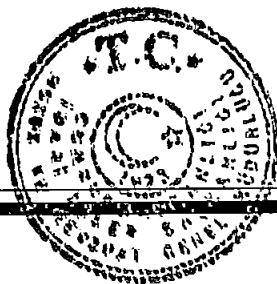
b. La Partie visiteuse notifie à la Partie d'accueil les noms, les grades, les fonctions et les habilitations de sécurité des membres de la délégation au moins 15 (quinze) jours avant la date prévue.

c. Les langues des documents et des négociations sont l'Anglais et le Français. En cas de demande, les négociations peuvent être menées par l'intermédiaire des interprètes.

d. Les informations échangeables seront présentées sous forme écrite. S'il y a des CD, des DVD, des films, des photographies, des diapositives, etc. liés au sujet, ils sont ajoutés au document.

e. Les deux Parties conviennent de répondre aux demandes d'information de l'une ou de l'autre dans le plus bref délai par des canaux sécurisés mutuellement convenus.

f. La demande concernant l'échange des informations de Renseignement Militaire est évaluée sur la base d'au cas par cas et peut être rejetée au cas où elle compromet la sécurité et la souveraineté nationales de l'une des Parties ou contredise sérieusement ses intérêts nationaux/internationaux.

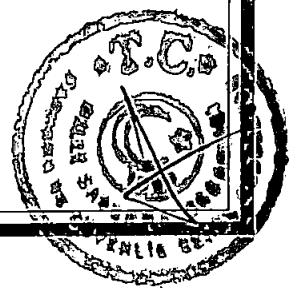
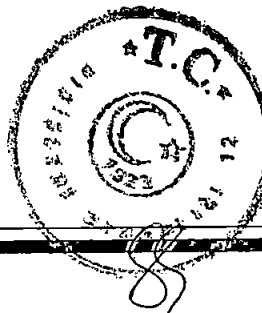
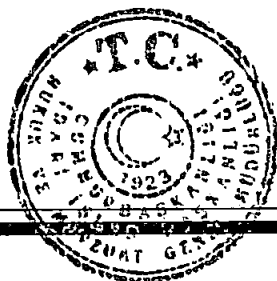

ARTICLE X QUESTIONS JURIDIQUES

1. Pendant la durée de leur présence dans le pays de la Partie d'accueil, y compris l'entrée, le séjour et la sortie, le Personnel invité et les Personnes à sa charge ainsi que l'Étudiant invité sont soumis à la législation nationale et à la juridiction de la Partie d'accueil. Dans le cas où la juridiction de la Partie d'accueil est appliquée et le contenu du verdict prévoit une pénalité n'existant pas dans la législation de la Partie d'envoi, un type de pénalité existant dans les législations des deux Parties est exécutée.
2. Dans le cas où le Personnel invité ou les Personnes à sa charge ou les Étudiants invités sont arrêtés ou incarcérés, la Partie d'accueil informe sans délai la Partie d'envoi de cette situation.
3. Dans le cas où le Personnel invité ou les Personnes à sa charge ou les Étudiants invités sont confrontés à une enquête judiciaire ou sont traduits en justice sur le territoire de la Partie d'accueil, cette personne a le droit de bénéficier de toute la protection juridique généralement acceptée à condition qu'il soit pas inférieur à celui accordé aux ressortissants de la Partie d'accueil.
4. Il peut être mis fin aux activités du Personnel invité et de l'Étudiant invité, s'ils violent les lois de la Partie d'accueil.
5. Le Personnel invité et les Étudiants invités se conforment aux règles disciplinaires appliquées aux unités, aux Quartiers Généraux et aux organismes où ils se trouvent.
6. Les Étudiants invités sont soumis à la législation de la Partie d'accueil et le Personnel invité est soumis à la législation de la Partie d'envoi en matière de sanctions disciplinaires. Les autorités militaires compétentes de la Partie d'accueil peuvent donner les ordres requis par la tâche au Personnel invité qui se trouve sous leur commandement.
7. Le personnel supérieur ou pré séant de la Partie d'envoi est autorisé à appliquer des mesures disciplinaires au personnel invité conformément aux dispositions de leurs lois sur le service militaire et la discipline.
8. Le Personnel invité et les Personnes à sa charge ainsi que les Étudiants invités n'exercent aucune activité politique ou aucune activité contre la Partie d'accueil.

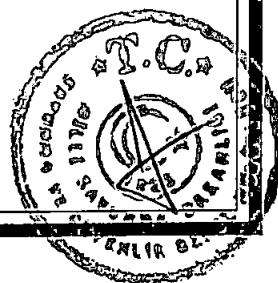
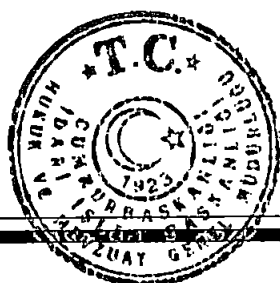
ARTICLE XI DEMANDES D'INDEMNISATION

1. Lors de la mise en œuvre de cet Accord, la législation nationale de la Partie d'accueil s'applique aux demandes d'indemnité de la partie tierce.
2. Sauf s'il y a négligence grave ou faute intentionnelle, les Parties ne peuvent présenter une demande d'indemnisation l'une vis-à-vis de l'autre pour la blessure ou la mort de leur personnel et les dommages/pertes infligés aux individus, aux biens et à l'environnement lors de la mise en œuvre des activités en vertu de cet Accord.
3. Les Parties déterminent conjointement si un tel incident a procédé ou non d'une négligence grave ou d'une faute intentionnelle.

ARTICLE XII QUESTIONS ADMINISTRATIVES

1. Le Personnel invité et les Personnes à sa charge ainsi que les Étudiants invités ne possèdent pas de privilèges et d'immunités diplomatiques.
2. Sauf si le contraire est mutuellement convenu par les Parties, la Partie d'accueil n'attribue au Personnel invité et à l'Étudiant invité aucune tâche autre que celles indiquées dans cet Accord ou dans les Accords et arrangements ultérieurs.
3. Le Personnel invité et l'Étudiant invité sont soumis aux traitements administratifs appliqués à leurs homologues de la Partie d'accueil.
4. Le Personnel militaire de la Partie d'envoi a le droit de porter son propre uniforme national, sauf si le contraire est convenu dans d'autres mémorandums d'entente, protocoles et arrangements techniques qui seront signés dans le cadre de cet Accord. La Partie d'accueil fournit, dans la mesure du possible, l'équipement nécessaire pour l'exécution d'une activité au cours du service. Toutefois, les Étudiants invités doivent porter l'uniforme militaire fourni par la Partie d'accueil. Pour qu'ils soient reconnus, ces étudiants peuvent porter un symbole militaire délivré par la Partie d'envoi sur leurs uniformes.
5. La Partie d'envoi se réserve le droit de rappeler son personnel lorsqu'il estime nécessaire. La Partie d'accueil peut, pour quelle que raison que ce soit, demander à la Partie d'envoi de retirer ou changer son personnel. Dans ce cas, la Partie d'accueil informe la Partie d'envoi de sa demande écrite de remplacement du personnel uniquement, par l'intermédiaire des bureaux de l'attaché militaire/défense. La Partie d'accueil prend les mesures nécessaires dès que possible pour le retour du personnel en question.
6. Les questions administratives qui constituent des exceptions sont précisées dans d'autres mémorandums d'entente, protocoles et arrangements techniques qui seront signés dans le cadre de cet Accord.
7. Le Personnel invité et les Personnes à sa charge peuvent bénéficier des cercles militaires, des cantines militaires et des casinos militaires dans le cadre des réglementations de la Partie d'accueil.
8. En cas de décès de l'un des membres du Personnel invité et des personnes à sa charge et des Étudiants invités, la Partie d'accueil informe la Partie d'envoi de la situation, transporte le corps à l'aéroport international le plus proche sur son territoire et prend les mesures nécessaires, y compris la protection sanitaire jusqu'au transfert du corps.
9. Le Personnel invité et les Personnes à sa charge ainsi que les Étudiants invités évitent des actes qui peuvent nuire à l'environnement, accordent une attention maximale à la prévention de la pollution de l'environnement et respectent les réglementations de la Partie d'accueil à ce sujet.
10. La Partie d'accueil prend la décision finale concernant la fourniture des services de transport nécessaires à l'exécution des activités contre rémunération/gratuitement sur la base du principe de réciprocité et dans le cadre de ses capacités et possibilités.

11. La formation et l'éducation sont dispensées conformément à la législation de la Partie d'accueil. Les relations du Personnel invité et de l'Etudiant invité qui ne pourront pas suivre la formation et l'éducation pour des raisons d'échec scolaire, d'indiscipline ou de problème de santé, etc. sont coupés des établissements d'enseignement et de formation dans le cadre des principes définis dans la législation de la Partie d'accueil. Si cela est jugé nécessaire par les Parties, des protocoles basés sur cet Accord peuvent être conclus pour les formations comportant un risque vital et nécessitant une expertise (formation en vol, exercices de tir, etc.).

12. La sélection du Personnel invité et de l'Etudiant invité est faite par la Partie d'envoi conformément aux critères déterminés par la Partie d'accueil.

ARTICLE XIII SERVICES MÉDICAUX

1. Le Personnel invité et les Etudiants invités doivent être médicalement aptes à exercer toute activité en vertu de cet Accord. La Partie d'accueil peut demander un rapport médical indiquant que ces personnes sont médicalement en bonne santé.

2. Les frais d'examen médical et de service de traitement des Étudiants invités sont couverts selon la législation nationale de la Partie d'accueil. Les primes d'assurance-maladie ou les frais de santé des Étudiants invités sont couverts par la Partie d'accueil.

3. Les services de santé d'urgence et les services des soins dentaires d'urgence du Personnel invité et des Personnes à sa charge sont fournis sans frais par la Partie d'accueil. Les frais d'examen médical et de service de traitement sauf les services de santé d'urgence et les services des soins dentaires d'urgence sont couverts par l'assurance-maladie souscrite conformément à la législation nationale de la Partie d'accueil.

4. Les primes d'assurance ou tous les frais des traitements médicaux du Personnel invité et des Personnes à sa charge peuvent être couverts par la Partie d'accueil en contrepartie d'un paiement ou gratuitement. Si la Partie d'accueil décide de les fournir à titre onéreux, les primes d'assurances ou tous les frais de traitement médical du Personnel invité et des Personnes à sa charge sont couverts par la Partie d'envoi ou le Personnel invité.

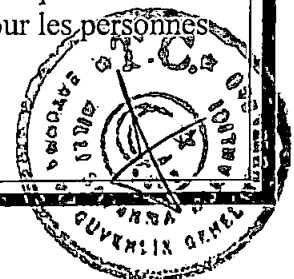
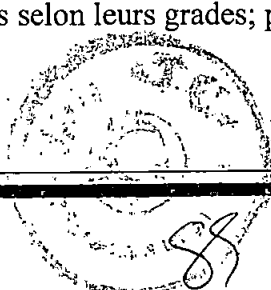
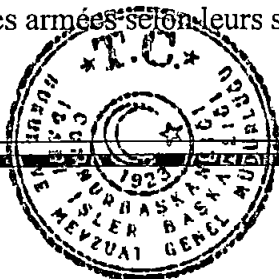
ARTICLE XIV QUESTIONS FINANCIÈRES

1. La Partie d'envoi est responsable du salaire/de l'allocation, de la nourriture, de l'hébergement, du transport et d'autres droits financiers du Personnel invité et des Étudiants invités qui sont affectés à la conduite des activités de coopération en vertu de cet Accord.

2. Toutefois, en cas de demande de la Partie d'envoi, la Partie d'accueil décide si les besoins suivants du Personnel invité et les Étudiants invités attribués pour le but de la formation et l'éducation sont couverts et décide les principes pour répondre à ces besoins :

a. Pour le Personnel invité,

(1) Le salaire mensuel (les principes et la somme sont décidés par la Partie d'accueil, pour les officiers et sous-officiers stagiaires selon leurs grades; pour les personnes civiles des Forces armées selon leurs statuts) ;

(2) Les frais de la formation et de l'éducation (à titre onéreux, à coût réduit ou gratuitement);

(3) La tenue (les principes sont déterminés par la Partie d'accueil);

(4) Les frais de transport nationaux et internationaux (les principes sont déterminés par la Partie d'accueil);

(5) Les frais de quart pour les médecins qui reçoivent une formation spécialisée

b. Pour les Étudiants invités,

(1) La restauration ;

(2) L'hébergement (dans une chambre d'hôtes ou une installation déterminés par la Partie d'accueil) ;

(3) L'argent de poche (les principes et la somme sont déterminés par la Partie d'accueil) ;

(4) Les frais de la formation et d'éducation (à titre onéreux, à coût réduit ou gratuitement) ;

(5) La tenue (les principes sont déterminés par la Partie d'accueil);

(6) Les frais de transport nationaux et internationaux (les principes sont déterminés par la Partie d'accueil);

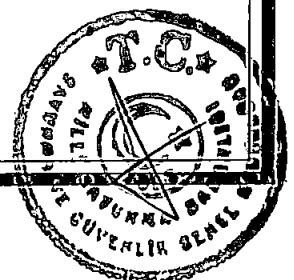
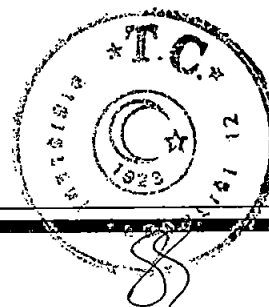
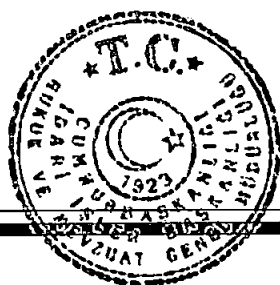
(7) Les frais payés aux étudiants de 6e année de la faculté de médecine pendant la période de stage.

3. Les cours de la langue turque dispensés en République de Türkiye (y compris les cours préparatoires de linguistiques pour l'éducation académique) et les cours de langue française dispensés en République Démocratique du Congo sont sans frais. Les formations exigeant des coûts élevés (la formation en vol, la formation de plongeur, la formation de tour de plongeur libre, etc.) peuvent être dispensées au plein tarif.

4. Le Personnel invité ou l'Étudiant invité liquide ses dettes et celles des personnes à sa charge en quittant définitivement la Partie d'accueil. En cas de retrait d'urgence, les dettes du Personnel invité et celles des personnes à sa charge ainsi que celles des Étudiants invités doivent être payées par la Partie d'envoi selon le document émis par la Partie d'accueil indiquant le montant de la dépense et approuvé par l'autorité concernée.

5. Les frais de formation et d'éducation sont versés en dollar américain par la Partie d'envoi sur le compte bancaire déterminé par l'autorité compétente de la Partie d'accueil dans les 60 (soixante) jours (les frais d'une formation d'un mois ou moins sont payés en espèces) suivant la réception du document indiquant le montant de la dépense et approuvé par l'autorité concernée à la fin de chaque période de la formation et de l'éducation.

6. Le Personnel invité et les Personnes à charge ainsi que les Étudiants invités sont soumis à la législation fiscale en vigueur de la Partie d'accueil pendant la durée de leur entrée, leur séjour et leur sortie.

ARTICLE XV
PROCÉDURES DE DOUANES ET DE PASSEPORT

1. Le Personnel invité et les Personnes à sa charge ainsi que les Étudiants invités sont soumis à la réglementation de la Partie d'accueil concernant le séjour et les voyages des étrangers sur le territoire de la Partie d'accueil.
2. Le Personnel invité et les Personnes à sa charge ainsi que les Étudiants invités sont soumis aux réglementations douanières et de passeport de cet État au cours de leur entrée sur le territoire de la Partie d'accueil et leur départ. Toutefois, la Partie d'accueil fournit toutes les facilités administratives possibles dans le cadre de sa législation.

ARTICLE XVI
ENGAGEMENTS DES PARTIES DÉCOULANT D'AUTRES ACCORDS INTERNATIONAUX

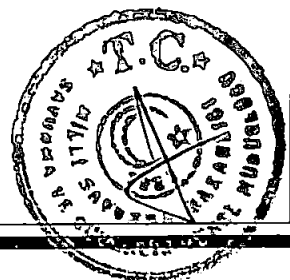
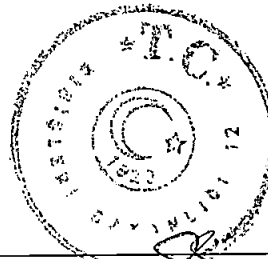
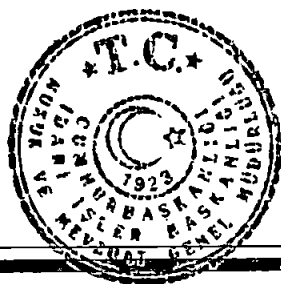
Les dispositions de cet Accord ne portent pas atteinte aux droits et aux engagements des Parties découlant d'autres accords internationaux et ne doivent pas être utilisées contre les intérêts, la sécurité et l'intégrité territoriale des autres États.

ARTICLE XVII
RÈGLEMENT DES LITIGES

1. Tout litige découlant de la mise en œuvre ou de l'interprétation de cet Accord est réglé par voie de consultations et de négociations entre les Parties au niveau le plus bas possible et ne doit pas être soumis à une procédure de règlement devant un tribunal national ou international ou une partie tierce.
2. Si le litige ne peut être résolu dans les 60 (soixante) jours à partir de la date à laquelle il est survenu, les Parties débutent les négociations dans les trente (30) jours. Si aucune solution ne peut être trouvée dans les 60 (soixante) jours suivants, les Parties peuvent mettre fin à cet Accord conformément à la procédure précisée à l'ARTICLE XIX.

ARTICLE XVIII
AMENDEMENT ET RÉVISION

Chacune des Parties peut proposer, si nécessaire, par voie diplomatique, un amendement ou une révision de cet Accord. Les négociations débutent dans les 30 (trente) jours à partir de la date de réception de l'avis écrit. Si aucun résultat ne peut être obtenu dans les 60 (soixante) jours, les Parties peuvent mettre fin à cet Accord conformément à la procédure précisée à l'ARTICLE XIX. Les amendements et les révisions convenus par écrit entrent en vigueur conformément à la procédure précisée à l'ARTICLE XX régissant l'entrée en vigueur de cet Accord.

**ARTICLE XIX
VALIDITE ET DENONCIATION**

1. Cet Accord reste en vigueur pour une période de 5 (cinq) ans.
2. A moins que l'une des Parties informe l'autre de son intention de dénoncer l'Accord par voie diplomatique par écrit, la durée de cet Accord est automatiquement reconduite pour une période de 1 (un) an.
3. L'une des Parties peut à tout moment informer l'autre de son intention de dénoncer l'Accord par voie diplomatique par écrit. Les notifications sur la dénonciation de l'Accord prennent effet 90 (quatre-vingt-dix) jours après la date de la notification.
4. La dénonciation de cet Accord n'influence pas le programme et les activités en cours.

**ARTICLE XX
RATIFICATION ET ENTREE EN VIGUEUR**

Le présent Accord entre en vigueur à la date de réception de la dernière notification écrite par laquelle les deux Parties se notifient par voie diplomatique de l'accomplissement de leurs procédures légales internes requises pour son entrée en vigueur.

**ARTICLE XXI
TEXTE ET SIGNATURE**

Le présent Accord est signé le 20 février 2022 à Kinshasa, en deux exemplaires originaux en langues turque, français et anglais ; tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaut.

**POUR LE GOUVERNEMENT DE LA
REPUBLIQUE DE TÜRKİYE**

Hulusi AKAR

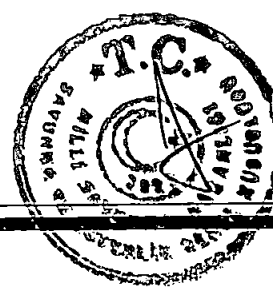
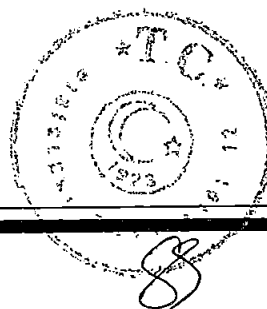
Ministre de la Défense Nationale

**POUR LE GOUVERNEMENT DE LA
REPUBLIQUE DEMOCRATIQUE
DU CONGO**

Dr. Gilbert KABANDA KURHENG

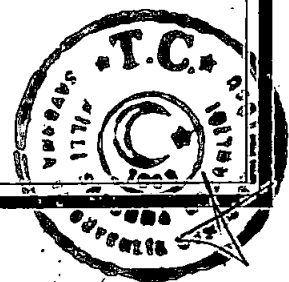
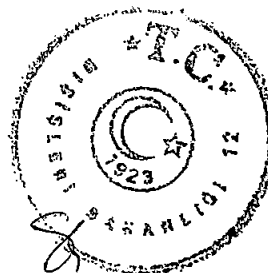
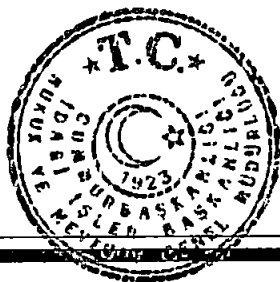
**Ministre de la Défense Nationale
et Anciens Combattants**

MILITARY FRAMEWORK AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
TÜRKİYE
AND
THE GOVERNMENT OF THE DEMOCRATIC
REPUBLIC OF CONGO

**MILITARY FRAMEWORK AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE
AND
THE GOVERNMENT OF THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF CONGO**

The Government of the Republic of Türkiye and the Government of the Democratic Republic of Congo hereinafter referred to as the "Party" or the "Parties" or "the State Parties";

Guided by their common commitment to the aims and principles set forth in the United Nations Charter, in particular the peaceful resolution of international conflicts, sovereign equality and territorial integrity of States;

Guided by the desire to establish a legal framework for cooperation in the field of defence between the two countries, based on equality of rights, sovereignty, territorial integrity and mutual respect for each Party's non-interference in the internal affairs of the other;

Emphasizing that the cooperation in various military fields, on the basis of mutual respect for sovereignty and equality of Parties, shall contribute to the common interests and economic productivity of the Parties;

Affirming the friendly relationship between the two States and the need to improve these relations on the basis of national laws, international rules and agreements;

Have agreed upon the following:

**ARTICLE I
PURPOSE**

This Agreement aims to develop cooperation and provide a framework for the relationship between the Parties in the fields specified in ARTICLE IV.

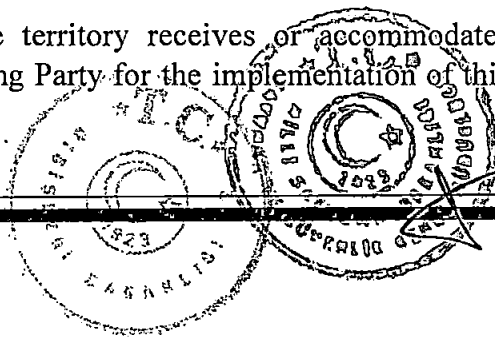
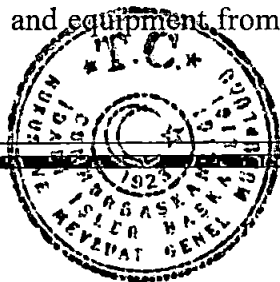
**ARTICLE II
FIELD OF IMPLEMENTATION**

This Agreement shall be applied to the exchange of personnel, material, equipment, information and experience in the fields specified in ARTICLE IV.

**ARTICLE III
DEFINITIONS**

The terms used in this Agreement shall have the following meanings:

1. **"Sending Party"**: means the Party sending personnel, material and equipment to the Receiving Party for the implementation of this Agreement.
2. **"Receiving Party"**: means the Party whose territory receives or accommodates personnel, material and equipment from the Sending Party for the implementation of this Agreement.

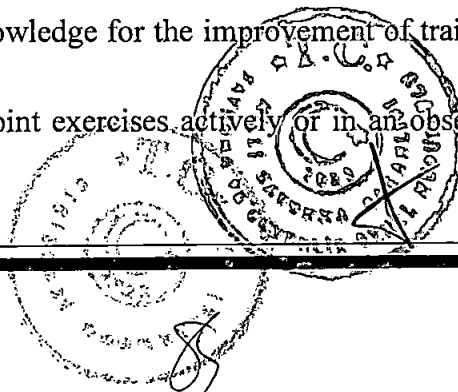
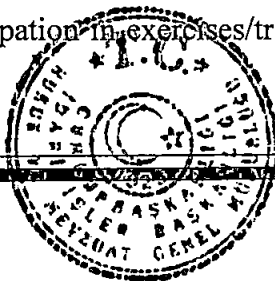

3. **"Guest Personnel"**: means the personnel who are the members of armed forces or the Ministry of Defence sent by one Party to the other Party for the implementation of this Agreement.
4. **"Guest Student"**: means the students sent by the Sending Party to be assigned to the Armed Forces of the Sending Party to receive training at the military schools of the Receiving Party or other educational institutions to be determined by the Receiving Party.
5. **"Dependents"**: means the spouse and children of the Guest Personnel whom they are responsible for looking after in accordance with their respective national legislation.
6. **"Senior Personnel"**: means the person with the highest rank or title among the Guest Personnel authorized to supervise the activities of the military and/or civilian group sent within the scope of this Agreement and appointed in accordance with the national legislation of the Sending Party.
7. **"Grant"**: means donation or transfer of a material or service free of charge.
8. **"Service"**: means, in accordance with this Agreement between the Parties, provision of training, technical information, support, development, maintenance, repair, recovery, disposal, port and counselling support, and ground, sea and air vehicles, equipment, weapons, buildings and estate that can be allocated on condition that the ownership is retained, for the execution of a job.
9. **"Logistic Support"**: includes the sale, grant, transfer, allocation and exchange of supplies and services.
10. **"Classified Information and Material"**: are official information, document and material that requires protection within the scope of national security. Therefore, it is regulated by the application of a national security classification. This information may be in oral, visual, magnetic or printed form, or in technological or device form including information within the scope of Intellectual Property Rights.

ARTICLE IV FIELDS OF MILITARY COOPERATION

The cooperation between the Parties shall include the following fields:

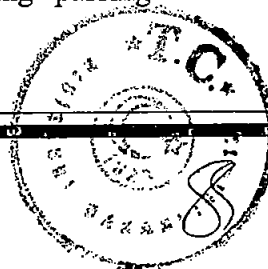
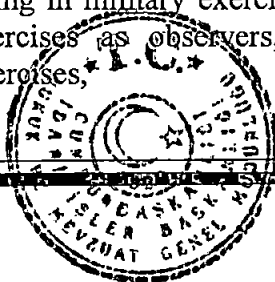
1. Military training and education;
  - a. Training, education and courses provided at military schools, training and education centers or other educational institutions to be determined by the Receiving Party,
  - b. On-the-job training at military units, headquarters or institutions,
  - c. Mutual/unilateral exchange of Guest Personnel, Guest Student or instructor between training and educational institutions and headquarters,
  - d. Mutual contact visits and exchange of knowledge for the improvement of training and education.
2. Mutual participation in exercises/training or joint exercises actively or in an observer capacity,

3. Defence industry,
4. Military cooperation and contact visits between the Armed Forces,
5. The organizational structure of the Armed Forces, the structure and equipment of military units, personnel management,
6. Exchange of military intelligence,
7. Logistic cooperation,
8. Military medicine and health services,
9. Communications, electronics, information systems and cyber defence,
10. Operations other than war such as peacekeeping, humanitarian aid, counter-piracy operations, natural disaster relief operations,
11. Exchange of experience on counter terrorism,
12. Exchange of information on military legal systems,
13. Mapping and hydrography,
14. Exchange of personnel for professional development,
15. Exchange of Guest Personnel, advisors or units,
16. Exchange of information and experience on military scientific and technological research areas,
17. Social, sportive and cultural activities,
18. Training and exchange of information and experience on counter against mines and improvised explosive devices,
19. Military history, archives, publication and museology.

ARTICLE V PRINCIPLES OF IMPLEMENTATION AND COOPERATION

1. Cooperation may be carried out depending on the Parties' decisions in the following ways:
  - a. Meetings and visits of the Ministers of Defence, Chiefs of General Staff and their deputies or other officials authorized by the Parties,
  - b. Exchange of experience between the experts of both Parties in various fields of activities,
  - c. Organizing training, education and courses at a cost, free of charge or at reduced cost in military units, headquarters or institutions,
  - d. Contacts between similar military institutions,
  - e. Organizing joint discussions, consultations, meetings and participating in courses, symposiums and conferences,
  - f. Participating in military exercises including real firing exercises, participating in these military exercises as observers, conducting passing exercises and sport visits, organizing joint exercises,

- g. Exchange of information and training materials,
- h. Within the framework of the logistic cooperation or logistic support, donation, exchange, sale, allocation, hiring of the goods and services in the inventory of the Parties and transportation services of these materials at a cost/free of charge, their technological transfer and granting licence.
2. The activities to be conducted within the framework of logistic cooperation shall be carried out in accordance with third-party transfer restrictions arising from the existing agreements that the parties have signed with other nations.
3. The Parties may conclude complementary implementing memoranda of understanding, protocols and arrangements for the implementation of this Agreement in accordance with the ratification processes to be set forth in the national legislation of the Parties and the provisions of this Agreement.
4. The cooperation shall be carried out on the basis of reciprocity, taking into consideration the mutual interests and needs of the Parties.
5. The material, technical information and documents that the Parties shall give to each other or jointly produce in the form of a grant or in return for payment, in accordance with this Agreement, other memoranda of understanding, protocols and arrangements shall not be transferred to a third country without prior mutual consent.
6. In the event that the material granted within the scope of this Agreement is discarded, the Sending Party shall be informed by the Receiving Party in written form.

ARTICLE VI

COMPETENT AUTHORITIES AND ANNUAL IMPLEMENTATION PLANS

1. The competent authorities for the implementation of this Agreement are:

For the Government of the Republic of Türkiye: The Ministry of National Defence of the Republic of Türkiye

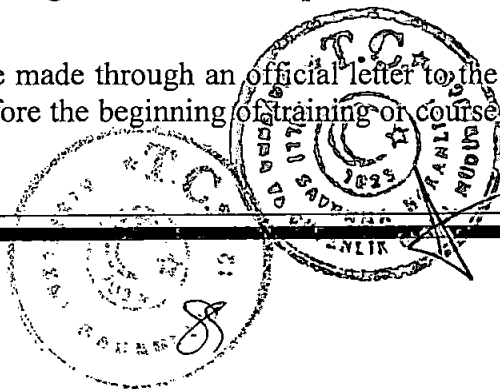
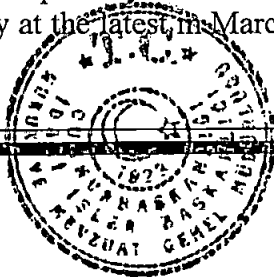
For the Government of the Democratic Republic of Congo: The Ministry of the National Defence and War Veterans.

2. The Parties shall prepare Annual Implementation Plans regarding joint activities for the implementation of this Agreement. The Annual Implementation Plans shall include the name, scope, type, date, place, executing institutions, financial matters and other details of the activities to be carried out.
3. The cooperation between the Parties shall be strengthened through reciprocal visits at all levels mentioned in the Annual Implementation Plans.

ARTICLE VII

TRAINING/COURSE CONDITIONS

1. Training and education shall be conducted according to the conditions provided in the legislation of the Receiving Party.
2. A training request by the Sending Party shall be made through an official letter to the Receiving Party at the latest in March of the year before the beginning of training or course.

in accordance with this Agreement. Upon the receipt of the request, the Receiving Party shall review this request and inform the Sending Party of its reply not later than July.

3. If there is an additional training request, this request shall be notified through an official letter. The additional requests within this scope may be included in the planned requirements as a result of the consultation between the Parties and to the extent possible.

4. It is a fundamental principle to provide training in the official language of the Receiving Party, except for trainings provided by the Receiving Party in English language. However, if requested by the Sending Party and if deemed appropriate by the Receiving Party, trainings lasting less than 3 (three) months may be provided through an interpreter. In case training is provided through an interpreter, the Sending Party shall assign sufficient number of interpreters for the personnel who will attend the training. The costs of the translator/interpreter for training purposes shall be met by the Sending Party. If the official language/languages education, which is preparatory for military training, is provided within the borders of the Sending Party, it shall be determined by the Receiving Party whether it will be free or not.

5. The Sending Party shall inform the Receiving Party of the final decision on the participation in training, number of Guest Personnel sent for training/course, flight data and other information at least 45 (forty-five) days before the beginning of training in order to enable the Receiving Party to make necessary arrangements. In the event that the notifications are not made in due time, the Receiving Party shall have the right to postpone the course/training request to a later date or completely cancel it.

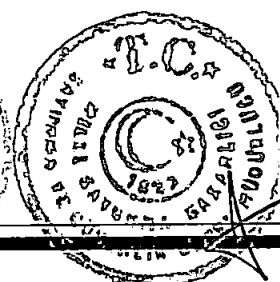
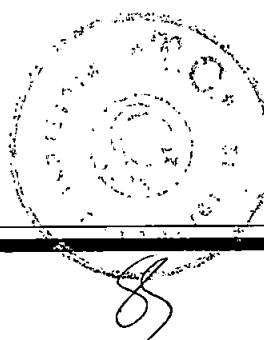
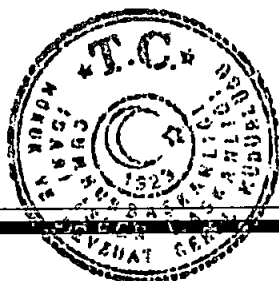
6. Training of the Guest Personnel and Guest Students shall be provided in accordance with the programs of the military institutions or units where training is provided. If the training subjects cover matters relating to the national security, restrictions may be imposed.

7. The Receiving Party shall state which equipment and materials it will provide for the Guest Personnel and Guest Students necessary during training and which of these will be returned to the Receiving Party at the end of training.

8. Guest Personnel and Guest Students shall be selected by the Sending Party according to the criteria determined by the Competent Authority of the Receiving Party. Guest Personnel and Guest Students who do not satisfy the criteria (health, physical/academic etc.) determined by the Receiving Party shall not be accepted for the training and education.

9. Matters regarding the types of examination and training shall be determined by the Receiving Party.

10. Guest Personnel and Guest Students who are sent to attend training/courses, have fully followed the specified training/course program, succeeded in the examinations organized according to training/course conditions and successfully prepared thesis/projects shall be awarded a certificate indicating that they have completed the appropriate specialization or training program (academic degree). The equivalence of the diploma (document, certificate) is subject to the approval of the higher education institutions of the Sending Party under its national legislation.

ARTICLE VIII
SECURITY OF CLASSIFIED INFORMATION AND MATERIAL

1. All classified information, documents, material and intellectual property rights and the military material provided or produced under this Agreement shall be exchanged, used and protected for their own purposes according to the subsequent memoranda of understanding, protocols and arrangements to be concluded between the Parties.

2. The Parties, in accordance with their national legislation, shall ensure the protection of information, documents, and all data on the materials and equipment to be exchanged within the scope of the implementation of this Agreement or performance of the joint activities. In this context, they shall take the measures applied for the protection of their own information which have the same classification level. The Parties shall give the exchanged information the appropriate classification level as shown in the table below.

For the Government of the Republic of Türkiye		For the Government of the Democratic Republic of Congo
Çok Gizli	Top Secret	Très Secret
Gizli	Secret	Secret
Özel	Confidential	Confidentiel
Hizmete Özel	Restricted	Restreint
Tasnif Dışı	Unclassified	Non classifié

3. The classified information and materials shall not be disclosed to and shared with (or transferred to) a third party without prior written consent of the Party providing them.

4. The classified information and materials shall only be exchanged through inter-governmental channels or other channels approved by the security authorities designated by the Parties. The classification level of the information shall be determined by the Party providing the information.

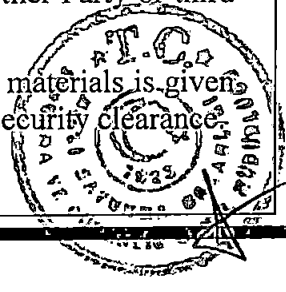
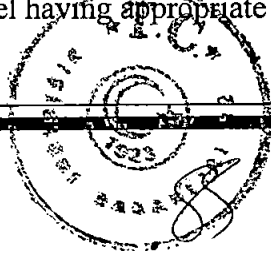
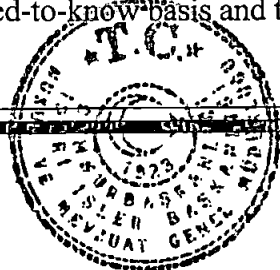
5. The Parties shall continue to be responsible for the protection and prevention of the declassification of the exchanged classified information and material even after the termination of this Agreement.

6. The Parties shall ensure effective protection of the intellectual property rights to be created and transferred under this Agreement within the scope of their national legislation and international treaties to which they are a party. In the context of this Agreement, intellectual property shall be understood as described in Article 2 of the Convention Establishing the World Intellectual Property Organization, done at Stockholm on 14 July 1967.

7. If deemed necessary, a separate security agreement on the transfer, usage and protection of the classified information and materials exchanged within the scope of this Agreement may be concluded between the Parties under the responsibility of the bodies authorized for each of the cooperation areas specified in ARTICLE IV.

8. The information obtained during the implementation of the provisions of this Agreement shall not be used by either Party against the interests of the other Party or third Parties.

9. The Parties shall ensure that access to the classified information and materials is given according to need-to-know basis and to the personnel having appropriate security clearance.

10. In the event that the information exchanged within the scope of implementing this Agreement is unexpectedly disclosed, the Party discovering this situation shall immediately inform the other Party of the situation.

ARTICLE IX MILITARY INTELLIGENCE

1. This Article covers the exchange of the information of Military Intelligence about countries mutually agreed upon and believed to be detrimental to the mutual interests of the Parties, about developments covering areas of interest to the Parties' Armed Forces, particularly in military activities, and about the activities of the above-mentioned countries in the Republic of Türkiye and the Democratic Republic of Congo.

2. Exchange of intelligence information shall be conducted through the following means and according to the following methods:

a. During the bilateral meetings which shall be held annually alternately, one year in the Republic of Türkiye and one year in the Democratic Republic of Congo, by the Heads of Military Intelligence of both countries or their authorized personnel, any subject of co-ordination (including the subjects of exchange) shall be determined by mutual consent between the Parties in the year concerned.

b. The visiting party shall notify the Receiving Party of the name, rank, appointment and security clearance of the delegation members at least fifteen (15) days before the planned date.

c. The language of the documents and negotiations shall be in English and French. Negotiations may be conducted through an interpreter if requested.

d. The information which may be exchanged shall be delivered in document form. If there is any CD, DVD, film, photograph, slide, etc. related to the subject, they shall be attached to the document.

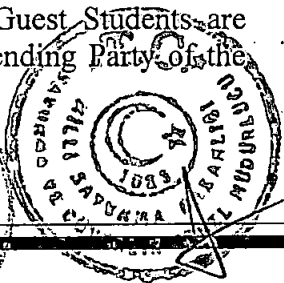
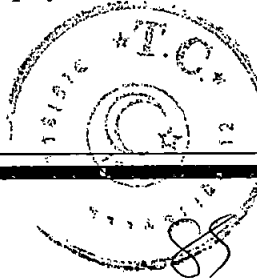
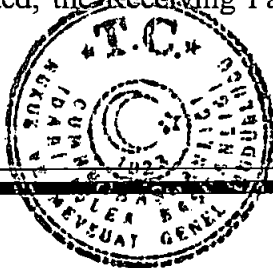
e. Both Parties agree that they shall reply to each other's information requests as soon as possible through mutually agreed secure channels.

f. The request for the exchange of military intelligence information shall be assessed on a case by case basis and may be rejected, should they endanger national sovereignty and security of one of the Parties or widely contradict its national/international interests.

ARTICLE X LEGAL MATTERS

1. Guest Personnel and their Dependents, and Guest Students shall be subject to the national legislation and jurisdiction of the Receiving Party during their presence in the territory of the Receiving Party, including entry, stay and exit. In cases where the jurisdiction of the Receiving Party is applied and the verdict itself entails a penalty which is not contained in the legislation of the Sending Party, a type of penalty which is contained in the legislation of both Parties shall be applied.

2. In the event that any of Guest Personnel, their Dependents or Guest Students are detained or arrested, the Receiving Party shall promptly inform the Sending Party of the situation.

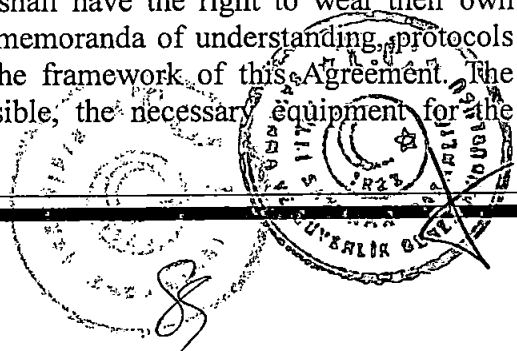
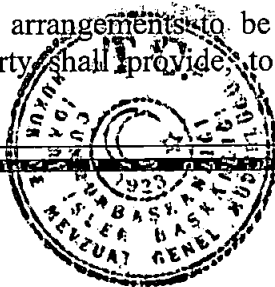
3. In the event that any of the Guest Personnel, their Dependents or Guest Students faces a legal investigation or trial in the Receiving Party, he or she shall be entitled to all generally accepted legal protection which shall be no less than the one enjoyed by the nationals of the Receiving Party.
4. The activities of the Guest Student and Guest Personnel may be terminated if they violate the laws of the Receiving Party.
5. Guest Personnel and Guest Students shall obey the disciplinary rules in the units, headquarters and institutions they are assigned to.
6. Guest Students shall be subject to the national legislations of the Receiving Party for disciplinary penalties and the Guest Personnel to the national legislations of the Sending Party. However, the competent military authorities of the Receiving Party may give orders to the Guest Personnel under their command as required by the duty.
7. Senior Personnel of the Sending Party shall be authorized to apply disciplinary measures on Guest Personnel in accordance with the provisions of their respective military service laws and disciplinary laws.
8. The Guest Personnel, their Dependents or Guest Students shall not engage in any political activity or conduct any activities against the Receiving Party.

ARTICLE XI COMPENSATION CLAIMS

1. The national legislation of the Receiving Party shall be applied to the compensation claims of the third party during the implementation of this Agreement.
2. The Parties shall not claim compensation from each other for the injury or death of their personnel or for the damages/losses inflicted on individuals, goods and environment in the course of the performance of the activities under this Agreement unless there is gross negligence or intentional misconduct.
3. The Parties shall jointly determine whether such a situation has arisen out of gross negligence or intentional misconduct or not.

ARTICLE XII ADMINISTRATIVE MATTERS

1. The Guest Personnel and their Dependents, and Guest Students shall not have any diplomatic immunities and privileges.
2. Unless otherwise agreed mutually by the Parties, the Receiving Party shall not assign Guest Student and Guest Personnel to the duties other than those specified in this Agreement or in subsequent agreements and arrangements.
3. The Guest Student and Guest Personnel shall be subject to the same administrative procedures as their counterparts in the Receiving Party.
4. The military personnel of the Sending Party shall have the right to wear their own national uniform unless otherwise agreed in other memoranda of understanding, protocols and technical arrangements to be signed within the framework of this Agreement. The Receiving Party shall provide, to the extent possible, the necessary equipment for the

performance of any activity during the duty. However, Guest Students must wear the military uniform provided by the Receiving Party. These Students may attach military symbols provided by the Sending Party in order to be recognized.

5. The Sending Party shall reserve its right to call back its personnel when it deems necessary. The Receiving Party may request the Sending Party to withdraw or replace its personnel for any reason. In this case, the Receiving Party shall send the Sending Party through the offices of military/defence attaché only its written request regarding the replacement of the personnel. The Receiving Party shall take the necessary measures as soon as possible for the return of the related personnel.

6. Administrative matters which constitute exceptions shall be specified in other memoranda of understanding, protocols or technical arrangements to be signed within the framework of this Agreement.

7. The Guest Personnel and their Dependents may benefit from the officers' clubs, military mess-hall and military commissaries within the framework of the regulations of the Receiving Party.

8. In the event that any of the Guest Personnel and their Dependents and Guest Students dies, the Receiving Party shall inform the Sending Party of the situation, transport the deceased to the nearest international airport within its territory and take other necessary measures including medical protection until the body is transferred.

9. The Guest Personnel and their Dependents and Guest Students shall avoid the actions that may harm the environment, pay utmost attention to the prevention of environmental pollution and shall comply with the regulations of the Receiving Party in this matter.

10. The Receiving Party shall make the final decision regarding the provision of transportation services necessary for the conduct of the activities on reciprocity basis and considering its capabilities at a cost/at no cost.

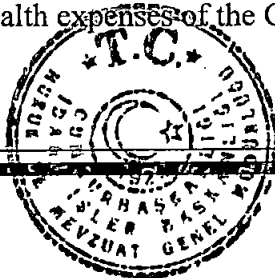
11. Training and education shall be provided in accordance with the legislation of the Receiving Party. The Guest Student and the Guest Personnel who are unable to attend training and education due to academic failure, lack of discipline, medical problems, etc. shall be discharged from training and education institutions in accordance with the relevant procedures specified in the legislation of the Receiving Party. If deemed necessary by the Parties, protocols based on this Agreement may be concluded for training which are life-threatening and require expertise (flight training, shooting drills, etc.).

12. The selection of Guest Personnel and Guest Student shall be executed by Sending Party in accordance with criteria determined by Receiving Party.

ARTICLE XIII HEALTH SERVICES

1. The Guest Personnel and Guest Students shall be in good health condition to perform any activity under this Agreement. The Receiving Party may request a medical report certifying that they are medically in good condition.

2. The costs of the examination and treatment services of the Guest Students shall be covered according to the national legislation of the Receiving Party. The health insurance premiums or health expenses of the Guest Student shall be covered by the Receiving Party.

3. The emergency medical services and urgent dental care services of the Guest Personnel and their Dependents shall be provided free of charge by the Receiving Party. The costs of the medical examination and treatment, except for emergency medical services and urgent dental care services, shall be covered by a health insurance to be made according to the national legislation of the Receiving Party.

4. The Receiving Party may provide free of charge or in return for payment the insurance premiums or all treatment service costs of the Guest Personnel and their Dependents. If it is decided that they are to be provided in return for payment by the Receiving Party, the insurance premiums or all treatment service costs of the Guest Personnel and their Dependents shall be covered by the Sending Party or the Guest Personnel.

ARTICLE XIV FINANCIAL MATTERS

1. The Sending Party shall be responsible for the salary/allowance, lodging, boarding, transportation and other financial rights of the Guest Personnel and Guest Students assigned to conduct the cooperation activities under this Agreement.

2. However, if requested by the Sending Party, the Receiving Party shall decide, whether the following matters will be met or not, and the terms of meeting them for the Guest Personnel and Guest Students assigned for training and education purposes:

a. For Guest Personnel;

(1) Monthly salary (The principles and amounts shall be determined by the Receiving Party according to the ranks of the trainee officers and non-commissioned officers, and according to the status of the civilian members of the Armed Forces),

(2) Training and education costs (At a cost, reduced cost or free of charge),

(3) Dress (The principles shall be determined by the Receiving Party),

(4) Domestic and international transportation (The principles shall be determined by the Receiving Party),

(5) Shift pay for doctors receiving speciality training.

b. For the Guest Students;

(1) Boarding,

(2) Lodging (In the guesthouse or facility to be determined by the Receiving Party),

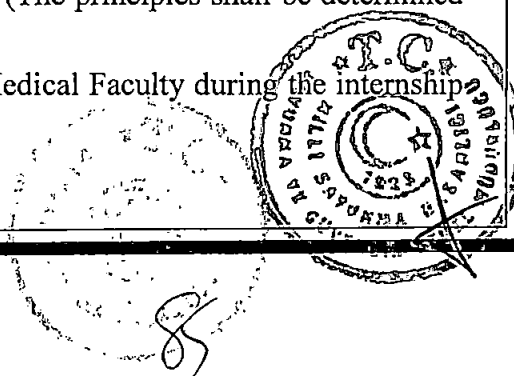
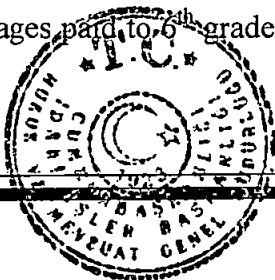
(3) Daily allowance (The principles and amount shall be determined by the Receiving Party),

(4) Training and education costs (At a cost, reduced cost or free of charge),

(5) Dress (The principles shall be determined by the Receiving Party).

(6) Domestic and international transportation (The principles shall be determined by the Receiving Party.)

(7) Wages paid to 6th grade students of the Medical Faculty during the internship training.

3. Turkish language courses to be provided in the Republic of Türkiye (including language preparatory classes during academic education) and French language courses to be provided in the Democratic Republic of Congo shall be free of charge. Training requiring high costs (such as flight training, diver training, free escape tower training, etc.) could be provided at full price.

4. The Guest Student or Guest Personnel shall liquidate their own debts and those of their Dependents' when they leave the Receiving Party permanently. In case of an emergency withdrawal, the debts of the Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Students shall be paid by the Sending Party according to the document to be issued by the Receiving Party indicating the amount of expense and approved by the relevant authority.

5. Training and education costs shall be paid in U.S. Dollar by the Sending Party to the bank account determined by the competent authority of the Receiving Party within 60 (sixty) days following the receipt of the document indicating the amount of expense and approved by the relevant authority at the end of every training and education period (the costs of one-month or shorter training shall be paid in cash).

6. The Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Students shall be subject to the tax law effective of the Receiving Party during their entry, stay and departure.

ARTICLE XV CUSTOMS AND PASSPORT PROCEDURES

1. The Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Students shall be subject to the regulations of the Receiving Party regarding the residence and travel of foreigners in the territory of the Receiving Party.

2. The Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Students shall be subject to the customs and passport regulations of the Receiving Party during their entry into and exit from its country. However, the Receiving Party shall provide all possible administrative facilities within the framework of its legislation.

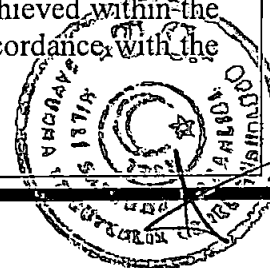
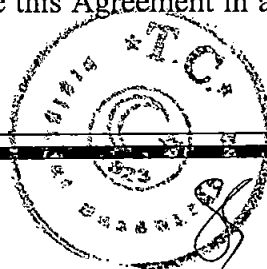
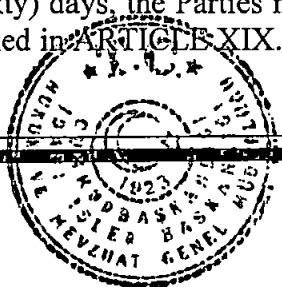
ARTICLE XVI COMMITMENTS OF THE PARTIES ARISING FROM OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

The provisions of this Agreement shall not affect the rights and commitments of the Parties arising from other international agreements and shall not be used against the interests, security and territorial integrity of other States.

ARTICLE XVII SETTLEMENT OF DISPUTES

1. Any dispute arising from the implementation or interpretation of this Agreement shall be settled by consultations and negotiations between the Parties at the possible lowest level and shall not be referred to any national or international tribunal or to any third party for the settlement.

2. If the dispute is not resolved within 60 (sixty) days from the date of occurrence, the Parties shall begin negotiations within 30 (thirty) days. If no solution is achieved within the following 60 (sixty) days, the Parties may terminate this Agreement in accordance with the procedure specified in ARTICLE XIX.

ARTICLE XVIII AMENDMENT AND REVIEW

Either Party may propose amendment or review of this Agreement through diplomatic channels, if deemed necessary. Negotiations shall start within 30 (thirty) days from the date of the receipt of the written proposal. If no result is obtained within 60 (sixty) days, the Parties may terminate this Agreement in accordance with the procedure specified in ARTICLE XIX. Amendments or revisions agreed in writing shall enter into force in accordance with the procedures set forth in ARTICLE XX governing the entry into force of this Agreement.

ARTICLE XIX DURATION AND TERMINATION

1. This Agreement shall remain in force for a period of 5 (five) years.
2. Unless one of the Parties notifies the other Party in writing through diplomatic channels of its intention to terminate it, this Agreement shall be extended automatically for successive periods of 1 (one) year.
3. Either Party may notify its intention to terminate the Agreement to the other Party in writing through diplomatic channels at any time. Notifications on termination of the Agreement shall be effective 90 (ninety) days after the notification is made.
4. The termination of this Agreement shall not affect the ongoing programs and activities.

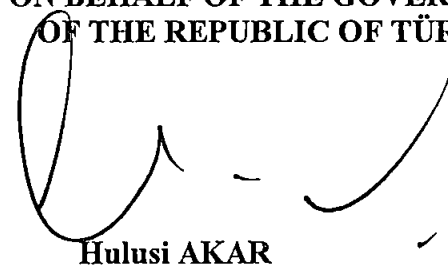
ARTICLE XX RATIFICATION AND ENTRY INTO FORCE

This Agreement shall enter into force on the date of receipt of the last written notification by which the Parties notify each other through diplomatic channels of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of the Agreement.

ARTICLE XXI TEXT AND SIGNATURE

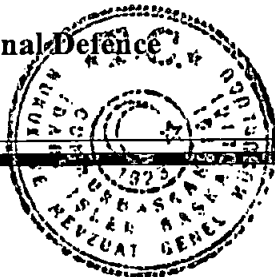
This Agreement was signed in Kinshasa, on 20 February 2022, in two original copies in Turkish, French and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

**ON BEHALF OF THE GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE**

Hulusi AKAR

Minister of National Defence

**ON BEHALF OF THE GOVERNMENT
OF THE DEMOCRATIC REPUBLIC
OF CONGO**

Dr. Gilbert KABANDA KURHENG

**Minister of National Defence
and War Veterans**

